

PATRIA TALOUSKATSAUS 2012

Patria

Kaivokatu 10 A, 00100 Helsinki
info@patricia.fi

Patria

Talouskatsaus 2012

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus	3
Konsernitilinpäätös (IFRS)	8
Konsernitase	8
Konsernituloslaskelma	10
Konsernin rahavirtalaskelma	11
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	12
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	13
Konsernin tunnusluvut	39
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	40
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	42
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	47
Tilinpäätösmerkintä	47
Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	48
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	49

Hallituksen toimintakertomus

Uudet tilaukset ja tilauskanta

Uusien tilausten arvo tilikaudella oli 432,4 miljoonaa euroa (456,3 miljoonaa euroa vuonna 2011). Uusista tilauksista puolustustarvikkeiden ja huollon osuus oli 85 % (86 %) ja siviilituotteiden osuus 15 % (14 %). Joulukuun lopussa konsernin tilauskanta oli 1 229,9 miljoonaa euroa (1 626,5 miljoonaa euroa).

Liikevaihto ja kannattavuus

Konsernin tilikauden liikevaihto kasvoi 19,0 % vuoteen 2011 verrattuna ja oli 736,1 miljoonaa euroa (618,4 miljoonaa euroa vuonna 2011; 564,3 miljoonaa euroa vuonna 2010). Liikevaihdosta puolustustarvikkeiden ja niiden huollon osuus oli 91 % (90 %) ja siviilituotteiden osuus 9 % (10 %). Tilikauden liikevaihdosta 59 % (63 %) kertyi Suomen ulkopuolelta.

Konsernin tilikauden liikevoitto oli 87,0 miljoonaa euroa, 11,8 % liikevaihdosta (2011: 60,3 miljoonaa euroa, 9,7 %; 2010: 10,5 miljoonaa euroa, 1,9 %). Konsernin tilikauden tulos ennen veroja oli 84,6 miljoonaa euroa (2011: 57,6 miljoonaa euroa; 2010: 7,2 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden oman pääoman tuotto oli 23,1 % (2011: 17,7 %; 2010: 1,7 %).

Rahoitus ja omistus

Konsernin omavaraisuusaste joulukuun lopussa oli 47,7 % (2011: 43,5 %; 2010: 42,2 %) ja nettovelkaantumisaste (net gearing) oli 7,8 % (2011: 4,2 %; 2010: 7,0 %).

Konsernin likvidit varat joulukuun lopussa olivat 44,7 miljoonaa euroa (62,0 miljoonaa euroa). Konsernin korolliset velat joulukuun lopussa olivat 68,1 miljoonaa euroa (72,6 miljoonaa euroa). Korolliset velat sisälsivät rahoitusleasingvelkoja 24,8 miljoonaa euroa (26,3 miljoonaa euroa).

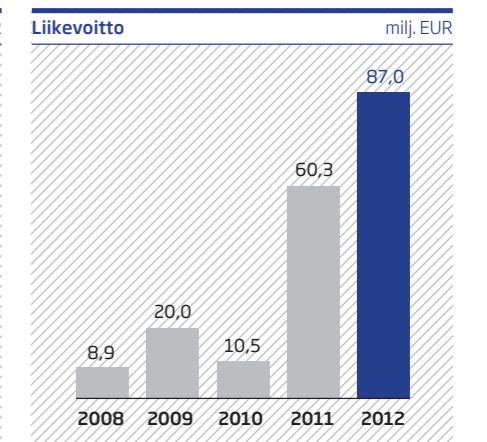
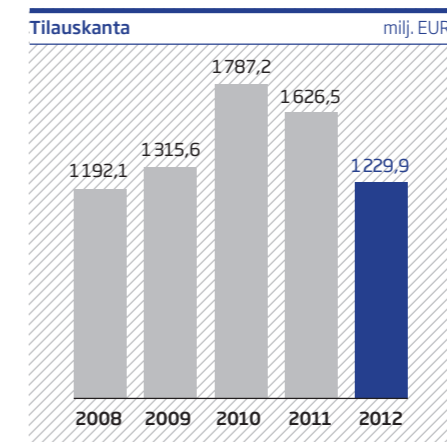
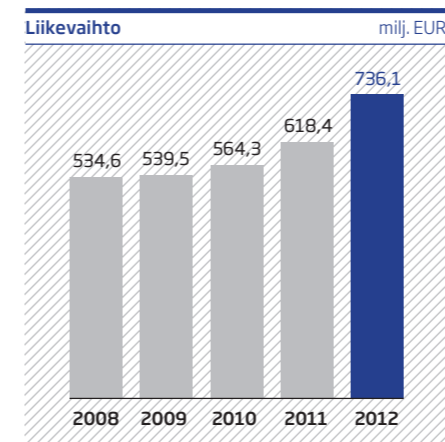
Yhtiöllä on 38 024 848 osaketta ja yksi osakesarja. Patria Oyj:n osakkeista omistaa Suomen valtio 73,2 % ja European Aeronautic Defence and Space Company EADS N.V. (EADS) 26,8 %.

Muutoksia Patria-konsernin rakenteessa

Millog Oy osti 57,2 % Oricopa Oy:n osakkeista tammikuussa 2012 ja omistaa siten Oricopa Oy:n koko osakekannan.

Patria Aerostructures Oy myi 19,9 %:n osuutensa Patricomp Oy:n osakkeista kesäkuussa 2012 KMM Invest Oy:lle.

Patria Praha s.r.o. purkautui 23. maaliskuuta 2012. Patria Vammas Oy sulautui Patria Land Services Oy:öön ja Patria Vammas Oy purkautui 30. marraskuuta 2012.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit tilikaudella olivat 25,8 miljoonaa euroa (24,1 miljoonaa euroa). Lisäksi 5,6 miljoonaa euroa (4,8 miljoonaa euroa) käytettiin yritysostoihin.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat tilikaudella 28,4 miljoonaa euroa (25,7 miljoonaa euroa) eli 3,9 % (4,2 %) liikevaihdosta. Tärkeimpiä tutkimus- ja kehityskohteita olivat panssaroidut pyöräajoneuvot, tornijärjestelmät, ammustuotteet, lentokoneiden komposiittirakenteet, lentotekninen tutkimus, tietoliikenne, tilannetietoisuus, elektroniset tiedustelujärjestelmät, avaruus-sovellukset ja optroniikka.

Henkilöstö

Konsernissa oli tilikauden aikana keskimäärin 3 587 (2011: 3 430; 2010: 3 397) henkilöä. Joulukuun lopussa henkilöstön määrä oli 3 565 (2011: 3 477; 2010: 3 357).

Maksettujen palkkojen määräytymisen perusteina ovat paikalliset kollektiiviset ja yksilölliset sopimukset, tehtävästä suoriutuminen sekä tehtävän vaativuus. Peruspalkkaa täydentävät tuloksiin sidotut palkkiojärjestelmät. Vuonna 2012 maksettujen palkkojen kokonaissumma oli 180,2 miljoonaa euroa (2011: 161,5 miljoonaa euroa; 2010: 153,5 miljoonaa euroa).

Tilikauden tärkeitä tapahtumia

Helmikuussa 2012 Patria ja Volvo Group allekirjoittivat yhteistyösopimuksen liittyen elinkaaren tukipalveluihin, joita yhtiöt tarjoavat yhdessä Ruotsin puolustusvoimille sen mahdollisissa tulevaisissa logistiikan ja huollon uudistuksissa.

Kesäkuussa 2012 Patria ja kroatialainen konserni ĐURO ĐAKOVIĆ Holding d.d. (DDH) allekirjoittivat puitesopimuksen, joka vahvistaa yhteiset pyrkimykset myydä Patria AMV -ajoneuvoja tapauskohtaisesti valittaviin kolmansiin maihin. DDH toimii hankkeissa päätoimittajana ja sillä on myös merkittävä rooli myytävien ajoneuvojen valmistuksessa. DDH on saanut ajoneuvojen valmistukseen tarvittavan teknologian Patrialta. DDH:n tytäryhtiö ĐURO ĐAKOVIĆ Specijalna vozila d.d (DDSV) on toimittanut asiakkaalle jo yli 70 Kroatiassa valmistettua ajoneuvoa.

Syyskuussa 2012 Slovenian puolustusministeriö, Rotis Plus ja Patria sopivat ajoneuvojen toimitusprojektin päättämisestä. Tehty sopimus koskee vuonna 2006 allekirjoitettuja sopimuksia ajoneuvojärjestelmien toimittamisesta ja vastakaupasta. Tehdyllä sopimuksella muutettiin ajoneuvojen toimitussopimuksen toimitusmäärä vastaamaan nykyistä tilannetta, eli Slovenian puolustusministeriölle tähän mennessä luovutettuja 30 kappaletta Patria AMV -ajoneuvoa asejärjestelmineen. Olemassa oleva ajoneuvojärjestelmien toimitussopimus päättyi, ja siihen liittyvä vastakauppasopimus on kokonaisuudessaan saatettu loppuun. Sopimuksen myötä vastuu toimitettujen järjestelmien huollon ja varaosatoimitusten järjestämisestä siirtyi Rotis Plus -yhtiöltä Patrialle. Sopimuksella ratkaistiin Slovenian valtion kanssa sovinnollisesti kaikki toimitussopimusta koskevat erimielisyydet. Sopimuksella ei ole vaikutusta hankkeeseen liittyviin keskeneräisiin viranomaisprosesseihin. Sopimuksella ei ollut merkittävää taloudellista vaikutusta vuoden 2012 tilinpäätökseen, ja Slovenian ajoneuvotoimituksiin liittyvät merkittävät riskit poistuivat.

Syksyn 2012 aikana Patria ja Insta suorittivat onnistuneesti MPNDL (Multi Purpose Networkin Data Link) -tietovuon miehittämättömät koelennot. Lennot suoritettiin osana Cassidianin (EADS konserniyhtiö) johtaman Agile UAV NCE -hankkeen koelento-ohjelmaa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun MPNDL toimi osana lentävää miehittämätöntä järjestelmää.

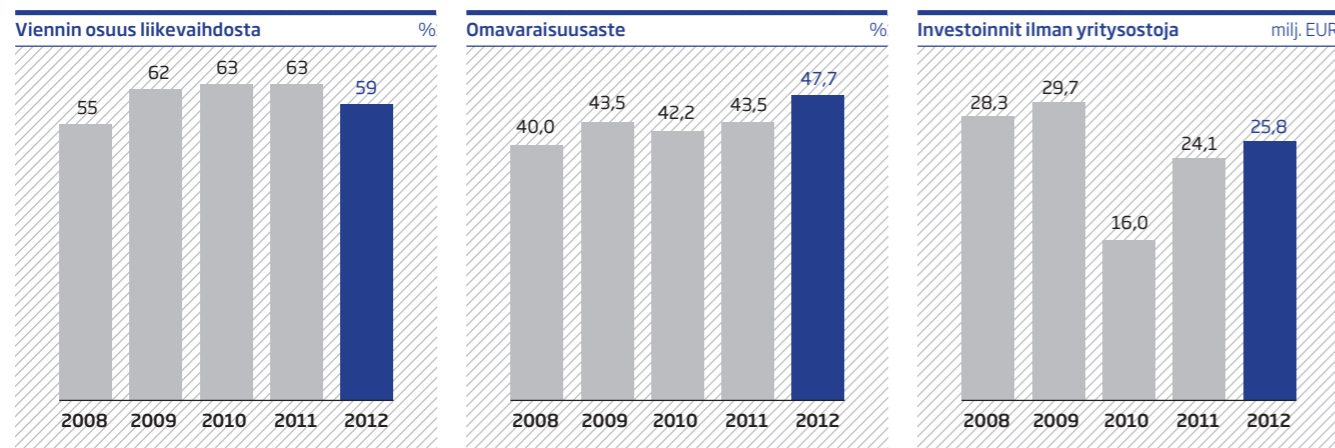
Marraskuussa 2012 YIT ja Patria allekirjoittivat sopimuksen Patrian tuotantotoiminnassa olevien kiinteistöjen ylläpito- ja huoltoliiketoiminnan siirtymisestä liikkeenluovutuksella YIT Kiinteistötekniikka Oy:lle. Sopimuksen mukaan 20 Patrian palveluksessa olevaa henkilöä siirtyi YIT Kiinteistötekniikka Oy:hyn niin sanottuina vanhoina työntekijöinä 15.11.2012 alkaen. YIT vastaa sopimuksen mukaisesti kokonaisvaltaisesti Patrian käyttämien kiinteistöjen ylläpidosta ja energiategohokkuuden parantamisesta. Kiinteistöt sijaitsevat Jämsän Hallissa, Jyväskylän Tikkakoskella, Sastamalassa, Hämeenlinnassa, Nokian Linnavuoressa, Utissa, Malmilla, Tampereen Naulakadulla, Espoossa sekä Helsingissä. Kiinteistöjen pinta-ala on kaikkiaan noin 175 000 neliometriä.

Hallinto

Patria Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 11. huhtikuuta 2012. Kokous vahvisti konsernin tilinpäätöksen 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2011. Edelleen yhtiökokouksessa päätettiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö maksaa osinkoa 0,27 euroa osakkeelta eli yhteensä 10 266 708,96 miljoonaa euroa.

Patria Oyj:n hallituksessa puheenjohtajana jatkaa diplomi-insinööri Christer Granskog ja varapuheenjohtajana oikeustieteen kandidaatti Kirsi Komi. Muut hallituksessa jatkavat jäsenet ovat finanssineuvos Arto Honkaniemi, valtioneuvoston kanslia ja johtokunnan jäsen Jussi Itävuori, EADS. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Vice President, Controlling & Finance Support Peter Härtle, Cassidian, EADS ja kenraaliluutnantti evp. Kari Rimpi.

Patria Oyj:n neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittiin oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Raimo Vistbacka (ps), varapuheenjohtajaksi kansanedustaja Thomas Blomqvist (r) sekä jäseniksi laatuteknikko Jari Grönlund, Patria, laboratorio-päällikkö Ilkka Jokioja, Patria, laiteasentaja Jussi Karimäki, Patria, järjestelmäasiantuntija Juha Kuusi, Patria, kansanedustaja Seppo Kääriäinen (kesk), osastopäällikkö, elinkeino- ja innovaatio-osasto Petri Peltonen (sd), vara-amiraali Juha Rannikko, Pääesikunnan päällikkö ja kansanedustaja Kari Tolvanen (kok).

Tilintarkastajaksi valittiin uudestaan Ernst & Young Oy, KHT-yhteisö ja päävastuullisena tilintarkastajana toimii Harri Pärssinen, KHT. Patrian sisäisenä tarkastajana toimii KPMG Oy, KHT-yhteisö. Diplomi-insinööri Heikki Allonen toimi Patrian toimitusjohtajana koko tilivuoden ajan.

Riskit ja epävarmuudet

Patria noudattaa yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteiden ja yleisten menettelytapojen lisäksi riskienhallintaan liittyvät tehtävät ja vastuut. Riskienhallintatoiminnot kattavat strategiset ja operatiiviset riskit sekä rahoitusriskit.

Patria kehittää, tarjoaa sekä toimittaa asiakkailleen teknisesti edistyksellisiä tuotteita, ratkaisuja ja palveluja. Pääosa konsernin myynnistä tapahtuu asiakasmaiden puolustusvoimille, ministeriöille, valtionyhtiöille sekä merkittävälle listatuille puolustusteollisuuden yrityksille. Konsernin kansainvälisen liiketoiminnan volyyymi on kasvanut ja voi tulevaisuudessa edelleen kasvaa. Toimintaympäristö on haasteellinen ja jotkut asiakkaat voivat vähentää tai lykätä suunnittelemaan hankintoja, luopua niistä tai pyytää muutoksia voimassa oleviin sopimuksiin.

Patrian liiketoiminnan luonteesta seuraa, että yksittäiset myyntisopimukset voivat olla suuria suhteessa konsernin liikevaihtoon. Ne voivat sisältää tuotekehitystä, vaatia laajasti alihankintaa ja yhteistyötä muiden osapuolten kanssa sekä johtaa usean vuoden aikana tapahtuviin toimituksiin. Lisäksi toimitussisältö ja yhteistyökumppanien kanssa toteutettavan teollisen yhteistyön muoto voivat olla monimutkaisia. Tällaisiin sopimuksiin ja hankkeisiin liittyvät riskit ja epävarmuudet voivat tyypillisesti olla moninaisia ja merkittäviä. Käynnissä olevien ja uusien hankkeiden riskien ja epävarmuuksien identifioinnin, arvioinnin, seurannan sekä hallinnoinnin menettelytapoja ja resursseja on kehitetty ja kehitetään edelleen. Eräisiin merkittäviin toimitusprojekteihin liittyy kuitenkin riskejä, joilla toteutuessaan voi olla olennainen kielteinen vaikutus konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Toukokuussa 2008 Suomen keskusrikospoliisi ilmoitti esitutkinnasta koskien Patria Vehicles Oy:n (nykyisin Patria Land Services Oy) toimintaa ajoneuvokaupassa Sloveniassa (2006)

sekä entisen Patria Vammas Oy:n (nykyisin Patria Land Services Oy) toimintaa kenttätykkihankkeessa Egyptissä (1999) tarkoituksena selvittää, onko näiden yksiköiden toiminnassa edellä mainittuihin projekteihin liittyen syyllistytty lahjontaan tai muihin väärinkäytöksiin. Vuonna 2009 Egyptin kenttätykkihankkeen esitutkintapöytäkirja toimitettiin asianosaisille kommentoitavaksi ja siirrettiin valtiosyyttäjälle. Kesäkuussa 2010 valtiosyyttäjä päätti kohdistaa Patrian tytäryhtiö Patria Land & Armament Oy:öön (nykyisin Patria Land Services Oy) vaatimuksen oikeushenkilön rangaistusvastuusta jutussa, jossa tytäryhtiön entinen johtaja ja kolme muuta toimihenkilöä saavat syytteen mm. törkeästä lahjuksen antamisesta. Kesäkuussa 2011 Pirkanmaan käräjäoikeus hylkäsi Patria Land Services Oy:n saaman lahjussyytteen. Käräjäoikeus sen sijaan tuomitsi Patrian neljä entistä tai nykyistä toimihenkilöä ehdollisiin vankeusrangaistuksiin kirjanpitorikoksesta, törkeästä kirjanpitorikoksesta tai avunannosta siihen. Kaikki osapuolet ovat ilmoittaneet tyytymättömyytensä päätökseen, ja asian valmisteleva käsittely pidettiin Turun hovioikeudessa marraskuussa 2012 ja käsittely jatkuu vuonna 2013.

Tilikauden aikana Slovenian ajoneuvokaupan esitutkintaan liittyvät loppulausunnot toimitettiin Suomen keskusrikospoliisille, joka päätti tutkinnan ja siirsi asian käsittelyn valtiosyyttäjälle. Valtiosyyttäjä nosti syytteet joulukuussa 2012 viittä entistä tai nykyistä Patrian työntekijää sekä Patria Land Services Oy:tä vastaan väitetystä lahjuksen antamisesta ja teollisuusvakoilusta. Oikeuden käsittelyjen odotetaan alkavan ensimmäisen puolen vuoden aikana 2013. Tilikauden aikana Keskusrikospoliisi aloitti esitutkinnan koskien Patria Vehicles Oy:n (nykyisin Patria Land Services Oy) ajoneuvokauppaa Kroatiaan (2007) jo aiemmin ilmoittamansa mukaisesti.

Tilikaudella Patria Pilot Training Oy ja kolme sen työntekijää olivat syytteessä kolmesta kuolemantuottamuksesta ja työturvallisuuden vaarantamisesta liittyen lento-onnettomuuteen, joka sattui elokuussa 2008 Taipalsaarella. Tuolloin koululennolla ollut kone putosi Saimaaseen ja onnettomuudessa menehtyivät lennonopettaja ja kaksi oppilasta. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi syytteet kaikkia osapuolia koskien 15.2.2013.

Tilikaudella Patria aloitti välimiesmenettelyn Puolassa Puolan valtiota vastaan liittyen erimielisyyteen koskien vastakauppasuorituksia ja pankkitakuun antamista, jotka liittyvät

2003 allekirjoitettuun sopimuskokonaisuuteen panssaroitujen pyöräajoneuvojen toimituksesta, vastakaupoista sekä lisenssi-valmistuksesta Puolassa.

Yritysvastuu

Patria julkaisi ensimmäisen yhteiskuntavastuuraportin vuonna 2012. Se on osa Patrian vuosikertomusta. Patriassa toimii yhteiskuntavastuun ohjausryhmä, jossa on mukana konsernin ylintä johtoa. Ohjausryhmä määritteli vuoden 2012 aikana millainen yritys Patria haluaa olla vastuullisuuden näkökulmasta. Patrian kannattavan toiminnan perustana on hyvä kumppanuus, joka käsittää toiminnan kaikkien sidosryhmien kanssa. Hyvä kumppanuus perustuu hyvinvoivaan henkilöstöön ja eettiseen toimintaan. Patrian toimintaympäristössä on tärkeää huolehtia toiminnan jatkuvuudesta ja tämä koostuu kannattavuudesta ja vastuullisesta toiminnasta kansallisesti, EU tasolla ja maailmanlaajuisesti.

Tärkeimmäksi kehittämisen osa-alueeksi on määritelty eettisen toiminnan edelleenkehittäminen ja vahvistaminen. Eettinen toiminta on osa koko organisaation päivittäistä toimintaa, joka lähtee yksilöstä ja koskee koko työyhteisöä. Eettisyys tarkoittaa Patriassa lakien noudattamisen lisäksi alaan liittyvien tunnistettavien riskien ennaltaehkäisyä, havaitsemista ja tutkintaa. Korruption osalta Patriassa on nollatoleranssi.

Vuonna 2012 perustettiin organisaatio kehittämään edelleen eettistä toimintaa, josta vastaa konsernin lakiasiaintoimintajohtaja. Raportointia konsernin johtokunnalle, hallitukselle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle on tehostettu. Vuonna 2012 perustettiin myös nimetön raportointikanava. Vuoden 2012 aikana määriteltiin eettisen toiminnan tavoitteet ja tehtiin 18 kuukauden toimintasuunnitelma.

Konsernin johtokunta seuraa säännöllisesti vastuulliseen toimintaan liittyviä toimia, jotka raportoidaan ja mitataan. Vastuullinen toiminta on osa Patrian johtamisjärjestelmää.

Patrialla on ympäristöpolitiikka, jonka mukaisesti liiketoiminnan suunnittelussa, toimintoissa ja johtamisessa otetaan huomioon ympäristönäkökohtia sekä niiden vaikutuksia ja riskejä. Useimmat Patrian liiketoimintojen toimintajärjestelmät täyttävät ISO -ympäristövaatimukset.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

5. maaliskuuta 2013 Patria luovutti ensimmäiset Patria AMV -panssariajoneuvot Ruotsin puolustusmateriaalilaitokselle (FMV) liittyen vuonna 2010 tehtyyn sopimukseen 113 panssariajoneuvon toimituksesta.

Näkymät

Aiempina vuosina saatujen uusien tilausten perusteella, konsernin vuoden 2013 liikevaihdon arvioidaan kasvavan vuoteen 2012 verrattuna. Tilauskannan rakenteen muuttuessa kannattavuuden ennustetaan kuitenkin hieman laskevan vuoteen 2012 verrattuna. Patrian toiminta jatkuu vakaana. Maailmantalouden muutokset näkyvät Patriassa viiveellä, mutta kotimarkkinan supistuminen ja puolustusvoimauudistus pakottavat kuitenkin harkitsemaan mahdollisia toiminnan uudelleenjärjestelyjä tulevaisuudessa.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2012 on 186 021 260,91 euroa, josta tilikauden voitto on 21 754 995,67 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävistä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 0,50 euroa kutakin osaketta kohden, joten osingonjaon yhteismääräksi ehdotetaan 19 012 424,00 euroa. Jäljelle jäävät 167 008 836,91 euroa jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Varsinainen yhtiökokous 2012

Patria Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Helsingissä 24. huhtikuuta 2013.

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernitase

Milj. EUR	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	11		
Kehittämismenot		2,3	3,2
Aineettomat oikeudet		20,4	21,2
Liikearvo	8, 11	50,2	47,6
Muut pitkävaikutteiset menot		2,6	1,9
Ennakkomaksut		8,4	9,3
Aineelliset hyödykkeet	11		
Maa- ja vesialueet		3,9	3,1
Rakennukset ja rakennelmat		64,0	60,1
Koneet ja kalusto		41,3	37,2
Muut aineelliset hyödykkeet		0,2	0,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8,8	8,6
Osuudet osakkuusyhtiöissä	12	0,9	0,4
Osakkeet ja muut osuudet	13	0,8	0,7
Laskennallinen verosaaminen	10	13,5	22,0
Muut saamiset		1,9	1,9
Pitkäaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä	12	0,1	0,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		219,3	217,3
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		85,2	79,6
Keskeneräiset tuotteet		65,2	56,7
Valmiit tuotteet		16,8	10,4
Ennakkomaksut		13,4	17,3
Saamiset			
Myyntisaamiset	2	145,1	152,1
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	12	6,9	1,4
Muut saamiset		14,8	20,3
Siirtosaamiset	14	129,5	76,2
Johdannaissopimukset	22	2,6	2,6
Tilikauden verosaamiset	10	0,8	0,9
Rahat ja pankkisaamiset	16	44,7	62,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		525,1	479,3
Varat yhteensä		744,4	696,7

Konsernitase

Milj. EUR	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	18		
Osakepääoma		38,0	38,0
Arvonmuutosrahasto	17	2,1	1,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		164,1	164,1
Muuntoerot		9,1	-2,3
Kertyneet voittovarot		15,5	0,3
Tilikauden voitto		61,3	39,5
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		290,1	241,4
Määräysvallattomien omistajien osuus		10,3	7,4
Oma pääoma yhteensä		300,4	248,8
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	10	4,0	2,6
Varaukset	20	51,0	63,6
Korolliset velat	19	57,0	66,6
Pitkäaikaiset velat yhteensä		112,0	132,7
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	19	11,2	5,9
Saadut ennakot		115,2	105,0
Ostovelat		42,5	40,6
Velat osakkuusyhtiöille	12	16,2	19,7
Muut lyhytaikaiset velat		32,9	38,0
Siirtovelat	15	104,6	95,2
Johdannaissopimukset	22	0,6	1,7
Tilikauden verovelat	10	8,9	8,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä		332,0	315,1
Oma pääoman ja velat yhteensä		744,4	696,7

Konsernituloslaskelma

Milj. EUR	Liite	1-12/2012	%	1-12/2011	%
Liikevaihto	4	736,1		618,4	
Liiketoiminnan muut tuotot	5	7,9		5,0	
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-2,7		3,6	
Valmistus omaan käyttöön		0,2		0,0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-250,3		-229,0	
Varastojen muutos		14,6		21,9	
Ulkopuoliset palvelut		-58,0		-37,6	
Henkilöstökulut	7	-224,7		-203,4	
Poistot ja arvonalentumiset	8	-21,3		-21,5	
Liiketoiminnan muut kulut	5	-114,9		-97,1	
Liikevoitto		87,0	11,8 %	60,3	9,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	9				
Korko- ja muut rahoitustuotot		0,8		1,3	
Korko- ja muut rahoituskulut		-3,7		-3,9	
Kurssierot		0,5		-0,1	
Tulos ennen veroja		84,6	11,5 %	57,6	9,3 %
Tuloverot	10	-23,3		-18,1	
Tilikauden voitto		61,3	8,3 %	39,5	6,4 %
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		4,0		3,0	
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta		57,2		36,5	
Tilikauden voitto		61,3	8,3 %	39,5	6,4 %

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. EUR	Liite	1-12/2012	%	1-12/2011	%
Tilikauden voitto		61,3		39,5	
Muut laajan tuloksen erät					
Tulevien kassavirtojen suojaus		0,4		0,2	
Muuntoeron muutos		1,9		-1,1	
Tilikauden laaja tulos		63,6	8,6 %	38,6	6,2 %
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta		4,0		3,0	
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta		59,6		35,5	
Tilikauden laaja tulos		63,6	8,6 %	38,6	6,2 %

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. EUR	Liite	1-12/2012	1-12/2011
Tilikauden voitto		61,3	39,5
Poistot ja arvonalentumiset	8	21,3	21,5
Muut oikaisut		-7,7	-21,1
Rahoituserät		2,4	2,7
Verot		23,3	18,1
Saamisten muutos		-42,5	-48,9
Velkojen muutos		-1,0	63,2
Vaihto-omaisuuden muutos		-20,6	-29,7
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		36,5	45,2
Saadut korot		0,8	1,3
Maksetut korot		-1,5	-1,8
Saadut osingot		0,1	0,0
Muut rahoituserät		-0,3	-0,7
Maksetut verot		-6,1	-6,5
Liiketoiminnan nettorahavirta		29,5	37,5
Ostetut konserniyhtiöt		-5,6	-4,8
Muun käyttöomaisuuden ostot		-25,8	-24,1
Myydyt konserniyhtiöt		0,1	0,0
Muun käyttöomaisuuden myynnit ja muut muutokset		0,4	0,2
Muut muutokset ja kurssierot		-0,8	-0,1
Investointien rahavirta		-31,7	-28,8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys		-0,2	0,4
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-4,4	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys		-0,5	-15,8
Pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys		-0,6	0,1
Maksetut osingot		-10,3	0,0
Muut muutokset		0,6	-2,2
Hankittujen yhtiöiden likvidit varat hankintahetkellä		0,4	0,1
Rahoituksen rahavirta		-15,1	-17,4
Likvidien varojen muutos		-17,3	-8,6
Muutos		-17,3	-8,6
Likvidit varat kauden alussa		62,0	70,6
Likvidit varat kauden lopussa*	16	44,7	62,0

* Rahavarat kauden lopussa sisältää 23,2 miljoonaa euroa (12,3 miljoonaa euroa) Nammo-konsernin rahavaroja, jotka eivät ole Patria Oyj:n käytettävissä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. EUR	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutosrahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Alkusaldo	38,0	164,1	1,7	-2,3	39,9	241,4	7,4	248,8
Maksetut osingot					-10,3	-10,3		-10,3
Laajan tuloksen erät			0,4	11,4	-9,5	2,3		2,3
Muut muutokset					-4,6	-4,6	2,9	-1,7
Tilikauden voitto					61,3	61,3		61,3
31.12.2012	38,0	164,1	2,1	9,1	76,8	290,1	10,3	300,4

Milj. EUR	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutosrahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Alkusaldo	38,0	164,1	1,5	0,8	0,8	205,2	6,2	211,4
Maksetut osingot								
Laajan tuloksen erät			0,2	-3,1	2,0	-0,9		-0,9
Muut muutokset					-2,5	-2,5	1,2	-1,2
Tilikauden voitto					39,5	39,5		39,5
31.12.2011	38,0	164,1	1,7	-2,3	39,9	241,4	7,4	248,8

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

LIIKETOIMINNAN KUVAUS

Patria on kansainvälisesti toimiva puolustus- ja ilmailuteollisuus-konserni, joka toimittaa omaan erityisosaamiseensa ja kumppanuuksiin perustuvia, kilpailukykyisiä ratkaisuja asiakkailleen. Patria Oyj:n osakkeista omistaa Suomen valtio 73,2 % ja European Aeronautic Defence and Space Company EADS N.V. (EADS) 26,8 %.

Patria Oyj:n ja sen tytäryritysten (yhdessä "Patria" tai "konserni") liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen: Land Solutions, Systems and Services sekä Muut toiminnot.

Patria Oyj ("yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka rekisteröity osoite on Kaivokatu 10 A, 00100 Helsinki.

ESITYSTAPA

Patrian konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionin käyttöönotettaman kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti (International Financial Reporting Standards, IFRS), joka sisältää kansainväliset tilinpäätösstandardit (IAS) sekä International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) tulkinnat.

ARVIOIDEN KÄYTTÖ JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää sellaisten johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä ja harkintaa sisältävien ratkaisujen tekemistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella.

Laskenta-arvioita ja harkintaa on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, tuloveroja, varastoarvoja, varauksia, eläkevastuita sekä liikearvojen ja muiden erien arvonalentumisia. Arvioiden perusteita on kuvattu tarkemmin näissä laadintaperiaateissa ja tilinpäätöksen asianomaisten liitetietojen yhteydessä.

Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää Patria Oyj:n ja kaikki ne yritykset, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tilikauden aikana hankitut

tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset, joista konserni omistaa yleensä 20-50 % äänivallasta tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa yhtiö on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisen ja liiketoiminnallisen määräysvallan toisten osapuolten kanssa. Konsernin osuudet yhteisyrietyksistä yhdistellään konsernitilinpäätökseen suhteellisesti rivi riviltä. Tällöin Patrian konsernitilinpäätös sisältää omistusosuutta vastaavan määrän yhteisyrietysten varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Nammo-konserni on yhdistelty konsernitilinpäätökseen suhteellisesti rivi riviltä.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Saman määräysvallan alaisten yhteisöjen väliset liiketoimintojen yhdistäminen on käsitelty alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, sillä nämä hankinnat eivät sisälly IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin soveltamisalaan.

ULKOMAANRAHANMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahanmääräiset erät kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivän avoimena olevat ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat sekä johdannaisinstrumentit on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahanmääräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi raportointikauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tilinpäätöksen muuntamisesta euroiksi johtuvat kurssierot kirjataan konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot kirjataan suoraan oman pääoman muuntoeroihin.

Myytyjen konserniyhtiöiden osalta kertyneet omaan pääomaan kirjatut muuntoerot sisällytetään tuloslaskelman luovutusvoittoon tai -tappioon.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusinstrumentit ryhmitellään lainoihin ja muihin saamiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja velkoihin.

Siltä osin kuin liitetiedoissa ei ole erikseen esitetty, tasearvojen katsotaan vastaavan käypiä arvoja.

Lainat ja muut saamiset sekä rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan rahastosijoitukset ja ne arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää kirjataan hankintamenoarvon alentumisilla vähennettyinä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan laajan tuloslaskelman eriin. Kun tällainen omaisuuserä myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan laajan tuloslaskelman rahavirran suojauksista kuluksi tuloslaskelmaan. Jos arvo on olennaisesti tai pitkäaikaisesti alentunut se kirjataan tulosvaikutteisesti. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä.

Kaikki johdannaissopimukset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittymälleihin.

Konserni soveltaa IFRS:n mukaista suojauslaskentaa valuuttamääräisiä erittäin todennäköisiä tulevia rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin (rahavirran suojaus). Suojauslaskennan kriteerit täyttävien rahavirtojen suojausinstrumenttien käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laajan tuloslaskelman eriin. Tehoton osa kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Kertynyt käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat kassavirat vaikuttavat tulokseen. Tase-erien suojauksessa ei sen sijaan sovelleta suojauslaskentaa.

Laajan tuloslaskelman rahavirran suojauksiin kirjattaviin käyvän arvon muutoksiin tehdään soveltuvat vero-oikaisut.

TULOUTUSPERIAATE

Liikevaihto sisältää tuotot tavaroiden sekä palveluiden myynnistä oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisesti myynnistä aiheutuvilla kurssierolla. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Pitkän valmistusajan vaativista suoritteista syntyvä tulo on kirjattu tuotoksi valmiusasteen perusteella. Pitkäaikaishankkeiden valmiusaste on määritetty hankkeen jo toteutuneiden kustannusten suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaiskustannuksiin.

Projektien myynti tuloutetaan projektin valmistusasteen mukaisesti, kun projektin lopputulos pystytään luotettavasti mittaamaan. Lopputulos on mitattavissa luotettavasti, kun

sopimuksesta odotettavissa olevat myynnit ja kustannukset sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kehitysmenoja aktivoidaan IAS 38 standardien edellytysten täytyessä. Aktivoidut kehitysmenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia, ja ne poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan projektien etenemisen mukaan.

Aktivoiduille kehitysmenoille tulee tehdä säännöllisesti arvonalentumistesti vertaamalla siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Poistamattomat aktivoidut kehitysmenot, joiden kirjanpitoarvon katsotaan olevan niistä kerrytettävissä olevaa rahamäärää korkeampi, kirjataan välittömästi kuluksi tuloslaskelmaan.

TULOVEROT

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Laajaan tulokseen kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti laajaan tulokseen. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja suojausinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, eläkevelvoitteista, varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa ja oikaistaan kuvastamaan mahdollisia taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia.

Poistot perustuvat arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Rakennukset 10–30 vuotta
Koneet ja kalusto 3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet 3–20 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Tavanomaiset korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tilikauden kuluksi. Merkittävät parannusinvestoinnit aktivoidaan, mikäli ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

LIKEARVO JA MUU AINEETON OMAISUUS

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Liikearvon arvo arvioidaan vuosittain tai useammin, mikäli olosuhteiden muuttuessa on todennäköistä, että arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineettomia hyödykkeitä ovat aktivoidut kehitysmenot, tavaramerkit, patentit, ohjelmistojen lisenssit sekä tuote- ja markkinointioikeudet. Aineettomat hyödykkeet, jotka syntyvät kehittämistoiminnasta, merkitään taseeseen vain, jos IAS 38 -standardin edellytykset täyttyvät.

Hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeistä tehdään liikearvoa lukuun ottamatta tasapoistot taloudellisena vaikutusaikanaan, joka yleensä vaihtelee kolmesta kahteenkymmeneen vuoteen. Kehitysmenoja poistetaan tasapoistoina tai lopputuotteen toimitusten suhteessa. Mikäli aineettoman hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika ylittää 20 vuotta, voidaan tapauskohtaisesti poistot tehdä taloudellisena vaikutusaikana tasapoistoina toimitusten suhteessa. Ilmailuteollisuudessa ajat tutkimus- ja tuotekehitysprosessien käynnistämisestä valmiiden tuotteiden kaupallistamiseen samoin kuin tuotteiden eliniät ovat pitkät ja alan investoinnit teknologiaan ovat pitkävaikutteisia.

SAADUT AVUSTUKSET

Valtiolta tai muilta tahoilta saadut avustukset kirjataan tilikauden tulokseen liiketoiminnan muihin tuottoihin niillä tilikausilla, joilla avustuksia vastaavat kulut ovat syntyneet. Aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan hyödykkeiden hankintamenojen pienennykseksi.

ARVONALENTUMISET

Omaisuuserien kirjanpitoarvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Liikearvot testataan vuosittain. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin. Arvonalennuksena kirjataan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvon.

Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumista ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen tasearvo olisi ilman aikaisempien vuosien arvonalentumista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset, joiden perusteella konsernille siirtyy olennainen osa hyödykkeiden omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimukset merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi pääsääntöisesti vuokra-ajan alkamisajankohtana joko hyödykkeen käyvän arvon suuruisena tai sitä alemman vähimmäisvuokrien nykyarvon suuruisena määränä.

Rahoitusleasing-sopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot muiden käyttöomaisuushyödykkeiden tapaan joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Rahoitusleasingvelat sisältyvät taseen pitkä- ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Mikäli omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään sopimus muuna vuokrasopimuksena, ja sopimuksen perusteella maksettavat vuokrat kirjataan kuluksi vuokra-ajan kuluessa.

TYÖSUHDE-ETUDET

Konserniyhtiöillä on eri maissa eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden velvoitteiden nykyarvo on merkitty taseeseen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Suomen TyEL-työeläkejärjestelmän mukaisia työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeitä on käsitelty maksuperusteisina ja työttömyyseläkkeet etuuspohjaisina. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana, siltä osin kuin se ylittää 10 % järjestelyn etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvosta tai tätä suuremmasta järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisemman nettorealisointiarvon määräisenä. Hankintameno määritetään noudattaen fifo-periaatetta tai keskihintamenetelmää, joka on riittävän lähellä fifo-periaatteen mukaan laskettua todellista hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvoon luetaan vaihto-omaisuuden hankintamenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen välillisistä kustannuksista.

MYNTISAAMISET

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamiaan alkuperäisin ehdoin.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista. Sijoitukset likvideihin korkorahastoihin sisältyvät rahavaroihin. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuveloitteen toteutumisen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittellä. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, takuuvelvoitteisiin ja reklamaatiotöihin.

OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Konserni on päättänyt olla noudattamatta vapaaehtoista IFRS 8 standardia ja ei esitä tilinpäätöksessä segmentti-informaatiota.

UUSIEN JA MUUTETTUIEN IFRS-STANDARDIEN SEKÄ IFRIC-TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

Seuraavat standardit ja tulkinnat olivat pakollisia vuoden 2012 aikana, mutta niillä ei ollut olennaisia vaikutuksia konsernitilinpäätöksen lukuihin:

- IFRS 1, First-time Adoption of International Financial Reporting Standards (Amendment) – Severe Hyperinflation and Removal of Fixed Dates for First-time Adopters
- IFRS 7, Financial Instruments: Disclosures (Amendment)
- IAS 12, Income Taxes (Amendment) – Deferred Taxes: Recovery of Underlying Assets

Seuraavat standardit ja tulkinnat tulevat voimaan vuoden 2013 aikana:

- IAS19, Employee Benefits (Revised)
- IFRS 10, Consolidated Financial Statements
- IFRS 11, Joint Arrangements
- IFRS 12, Disclosure of Interest in Other Entities
- IFRS 13, Fair Value Measurement
- Improvements to International Financial Reporting Standards – 2009-2011

IAS 19 standardin muutokset vaikuttavat etuus pohjaisiin eläkkeisiin ja irtisanomisetuuksiin. Merkittävin muutos koskee etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteiden ja varojen käsittelyä.

Standardin mukaan etuus pohjaisen eläkejärjestelyn veloitteen ja varojen käyvän arvon muutokset tulee kirjata heti, kun ne syntyvät. Täten aiemmassa IAS 19 standardissa sallitun putkimenetelmän käyttö päättyy ja kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan laajan tuloslaskelman kautta. Lisäksi aiemman IAS 19 standardin mukaiset korkokulut ja varojen odotettu tuotto korvataan uuden IAS 19 standardin mukaisella nettokorolla, joka lasketaan käyttämällä diskonttokorkoa etuus pohjaiseen nettoveloitteeseen tai -varoihin. Uusittu IAS 19 standardi aiheuttaa myös eräitä muutoksia etuus pohjaisen eläkekulun esittämiseen sekä vaatii kattavampia liitetietoja. Uudistetulla standardilla tullee olemaan vaikutusta vuoden 2013 tilinpäätökseen.

IFRS 11 käyttää IFRS 10:n määräysvaltakäsitettä yhteisjärjestelyjen määrittelyyn. Yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiin toimintoihin (Joint Operations) ja yhteisyhtyksiin (Joint Ventures). Yhteisissä toiminnoissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeus järjestelyyn liittyviin varoihin ja vastuu järjestelyyn liittyvistä veloista. Osapuolet kirjaavat osuutensa varoista, veloista, kuluista ja tuotoista tai suhteellisen osuutensa yhteisen määräysvallan alaisista varoista, veloista, kuluista ja tuotoista. Yhteisyhtyksissä osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeus järjestelyyn liittyviin nettovaroihin. Yhteisyhtykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Yhteisyritysten suhteellinen yhdistelymenetelmä on kielletty IFRS11 mukaan. IFRS 12 vaatii laajoja laadullisia ja määrällisiä liitetietoja osakkuuksista muissa yhtiöissä ja määräysvallan määrittämisessä. Konserni olettaa, että IFRS 11 standardin käyttöönotto aiheuttaa yhden yhtiön uudelleenluokittelun yhteisyhtykseksi ja tällä tulee olemaan olennainen vaikutus tuleviin tilinpäätöksiin.

Muilla vuoden 2013 standardeilla ei ole olennaisia vaikutusta tuleviin tilinpäätöksiin.

2. Rahoitusriskien hallinta

RAHOITUKSEN JA RAHOITUSRISKIEN HALLINNAN PÄÄPERIAATTEET

Patrian hallitus on hyväksynyt rahoitushallinnon periaatteet, joiden mukaan hoidetaan konsernin emo- ja tytäryhtiöiden rahoitus hallintoa sekä rahoitusriskien hallintaa.

Konsernin rahoitustoiminnon keskeiset tehtävät ovat varmistaa emo- ja tytäryhtiöiden rahoituksen riittävyys kaikkina aikoina, varainhankinta, luottolimiittien järjestäminen, likvidien varojen sijoittaminen, nettorahoituskulujen optimointi, rahoitusriskien hallinnan järjestäminen ja toteuttaminen, tarjota ja järjestää tytäryhtiöille näiden tarvitsemia rahoituspalveluja sekä tuottaa konsernin johdolle informaatiota konsernin rahoituksellisesta asemasta ja riskeistä.

Rahoitusriskit jaetaan jäljempänä valuuttariskeihin, korkoriskeihin, maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskeihin, luotto- ja vastapuoliriskeihin sekä operationaalsiin riskeihin. Konsernin tytäryhtiöt ja liiketoiminnat hallinnoivat omia rahoitusriskejään rahoitushallinnon toimintaperiaatteiden sekä konsernin rahoitus toiminnon määrittämien ohjeiden mukaisesti.

VALUUTTARISKIT

Valuuttariskien hallinnan tavoitteena on suojautua valuuttakurssimuutosten vaikutuksilta tulevaan rahavirtaan, tulokseen ja taseeseen. Valuuttapositiot, jotka sisältävät sitovat myynti-, osto- ja rahoitussopimukset sekä erittäin todennäköiset ennustetut kassavirrat (transaktiopositio) suojataan valuuttajohdannaisilla projekti- tai transaktiokohtaisesti. Konsernin tytäryhtiöt vastaavat valuuttariskiensä määrittämisestä ja suojaamisesta vastapuoleen Patria Finance Oyj, joka tekee tarvittavat suojaussopimukset pankkien kanssa.

Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa erittäin todennäköisiä tulevia valuuttamääriä rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin (rahavirran suojausta). Näiden johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus merkitään laajan tuloslaskelman rahavirran suojauksiin, kunnes se kirjataan tulokseen samanaikaisesti suojauksen kohteesta realisoituvan valuuttakurssimuutoksen kanssa. Suurin osa suojauksista erääntyy vuoden sisällä. Tase-erien suojauksessa ei sovelleta suojauslaskentaa.

Jäljempänä esitettävän IFRS 7 -standardin edellyttämän herkkyysanalyysin tarkoitus on havainnollistaa konsernin tuloksen ennen veroja ja oman pääoman herkkyttä valuuttakurssien

IFRS 7 -herkkyysanalyysin mukainen herkkyys valuuttakurssimuutoksille 2012

Milj. EUR	SEK	GBP	USD
Nettopositio	2,4	-0,1	0,5
Vaikutus tulokseen ennen veroja	0,1	-0,0	0,0
Vaikutus omaan pääomaan	0,3	0,2	-0,5

IFRS 7 -herkkyysanalyysin mukainen herkkyys valuuttakurssimuutoksille 2011

Milj. EUR	SEK	GBP	USD
Nettopositio	3,8	-0,1	-0,0
Vaikutus tulokseen ennen veroja	0,2	-0,0	-0,0
Vaikutus omaan pääomaan	0,3	0,1	-0,2

Konsernin euroalueen ulkopuolisten tytär- ja yhteisyritysten yhdistelystä konsernitilinpäätökseen aiheutuu konsernin omaan pääomaan muuntoeroja (translaatoriski). Pääperiaate on olla suojaamatta translaatoriskejä.

KORKORISKI

Markkinakorkojen muutokset vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja -tuottoihin sekä korollisten velkojen, saamisten ja johdannaisten

muutokselle. Nettovaluuttapositoiden laskennassa on huomioitu tilinpäätöshetkellä yhtiöiden taseissa olevat vierasvaluuttamääräiset rahoitusvarat ja -velat, näihin kohdistetut suojaukset sekä ne johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennassa. Näiden erien käyvän arvon muutos kirjataan tulokseen.

Suoraan omaan pääomaan vaikuttaa arvomuutosrahastoon kirjattu käyvän arvon muutos suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista. Käyvän arvon muutoksen vaikutuksen odotetaan kumoutuvan ajan myötä suojauskohteena olevien erittäin todennäköisten tulevien rahavirtojen vastakkaisten arvomuutosten realisoituessa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty nettovaluuttapositiot, sekä herkkyysanalyysin mukaiset vaikutukset tulokseen ennen veroja ja omaan pääomaan, mikäli käsiteltävä valuutta olisi vahvistunut euroa vastaan tilinpäätöspäivänä. Valuutan vastaava heikkeneminen aiheuttaisi vastakkaismerkkisen muutoksen. Herkkyyttä laskettaessa on käytetty viiden prosentin valuuttakurssimuutosta.

Nettopositiolaskennan perusteella tilinpäätöshetkellä merkittävimmät valuuttapositiot olivat Ruotsin kruunussa, Englannin punnassa ja Yhdysvaltain dollarissa. Nammo AS:n valuuttapositiot eivät ole mukana herkkyysanalyysissä.

sopimusten käypiin arvoihin. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on suojautua korkojen muutosten vaikutuksilta tulevaan rahavirtaan, tulokseen ja taseeseen. Korkoriskiä hallitaan vaikuttamalla saamisten ja velkojen keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan (duraatio) sekä tarvittaessa johdannaissopimuksilla.

Korollisten velkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika 31.12.2012 oli 4,6 vuotta (4,8) ja saamisten alle yhden kuukauden.

Korkojen sidonnaisuusjaksot

Milj. EUR	0-6 kk	6-12 kk	12-24 kk	24-36 kk	Myöhemmin	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	7,3	0,4	0,7	3,2	13,2	24,8
Eläkelainat	-	-	-	11,3	-	11,3
Rahalaitoslainat	20,6	-	1,4	-	2,3	24,4
Muut korolliset velat	-	-	-	-	7,7	7,7
Korolliset saamiset	-44,7	-	-	-	-	-44,7
Yhteensä 2012	-16,8	0,4	2,2	14,4	23,2	23,4

Korkojen sidonnaisuusjaksot

Milj. EUR	0-6 kk	6-12 kk	12-24 kk	24-36 kk	Myöhemmin	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	9,7	0,5	-	0,8	14,3	25,3
Eläkelainat	-	-	-	-	15,0	15,0
Rahalaitoslainat	19,8	-	-	1,7	1,9	23,3
Muut korolliset velat	-	-	-	-	7,9	7,9
Korolliset saamiset	-62,0	-	-	-	-	-62,0
Yhteensä 2011	-32,4	0,5	0,0	2,5	39,1	9,5

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 konsernin korolliset velat olivat yhteensä 68,2 miljoonaa euroa (72,6), joista kiinteäkorkoisia 32,0 miljoonaa euroa (35,3) ja vaihtuvakorkoisia 36,2 miljoonaa euroa (37,3). Korolliset saamiset olivat yhteensä 44,7 miljoonaa euroa (62,0), joista 41,7 miljoonaa euroa (22,1) oli vaihtuvakorkoisia ja 3,0 miljoonaa euroa (39,9) kiinteäkorkoisia.

IFRS 7 -standardin edellyttämä herkkyysoanalyysi, tässä yhden prosenttiyksikön nousu markkinakoroissa johtaisi 31.12.2012 taseen korollisten velkojen ja saamisten osalta vuotuisten nettokorkokustannusten kasvuun 0,1 miljoonalla eurolla (0,3). Vastaava koron lasku aiheuttaisi yhtä suuren vastakkaismerkkisen muutoksen. Konsernilla ei ollut avoinna olevia korkojohdannaisia 31.12.2012.

MUUT MARKKINARISKIT

Rahoitusriskien lisäksi Patria altistuu mm. raaka-aineiden ja komponenttien hintariskeille. Konsernin liiketoiminnat ovat vastuussa

näiden riskien tunnistamisesta ja suojaumisesta. Patria pyrkii suojautumaan hintariskeiltä ensisijaisesti myynti- ja ostosopimuksiin sisällytettävien ehtojen. Patria ei käytä johdannaissovimuksia näiden riskien suojaamiseen.

MAKSUVALMIUS- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Maksuvalmiusriskiä minimoidaan pitämällä likviditeettivaranto riittävän suurena, jotta se kaikkina aikoina kattaa konsernin juoksevan liiketoiminnan likviditeettitarpeen.

Jälleenaohitusriskiä eli riskiä siitä, että liian suuri osa konsernin lainoista tai luottolimiiteistä erääntyy ajanjaksona, jolloin jälleenaohitus taloudellisesti tai sopimuksellisesti on mahdotonta, minimoidaan tasapainottamalla lainojen tai luottolimiittien erääntymisaikatauluja.

Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2012 oli 4,8 vuotta (5,1).

Korolliset velat ja niiden lyhennysohjelma

Milj. EUR	2013	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	17,5	24,8
Eläkelainat	3,8	3,8	3,8	-	-	-	11,3
Rahalaitoslainat	5,7	16,1	0,6	0,6	0,6	0,9	24,4
Muut korolliset velat	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	6,1	7,7
Yhteensä 2012	11,2	21,6	6,0	2,3	2,6	24,5	68,2

Korolliset velat ja niiden lyhennysohjelma

Milj. EUR	2012	2013	2014	2015	2016	2017-	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	19,0	26,3
Eläkelainat	3,8	3,8	3,8	3,8	-	-	15,0
Rahalaitoslainat	0,5	10,6	5,3	5,3	0,5	1,1	23,3
Muut korolliset velat	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1	6,9	8,0
Yhteensä 2011	5,9	16,1	10,8	10,8	2,0	27,0	72,6

Patrialla oli 31.12.2012 osana likviditeettivarantoaan käyttämättömiä rahoitusreservejä seuraavasti: yritystodistusohjelma 100,0 miljoonaa euroa (100,0), rahoituslimiittejä 70,0 miljoonaa euroa (70,0) sekä tililimiittejä yhteismäärältään 15,6 miljoonaa euroa (15,6). Rahoitusreservit eivät sisällä Nammo AS:n reservejä.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernin operatiiviseen toimintaan ei asiakaskunnan rakenteen vuoksi liity merkittäviä luottoriskejä. Luottoriskejä vastaan suojaudutaan pääsääntöisesti sopimalla niitä pienentävistä maksuehdoista myyntisopimuksissa.

Konsernin likvidien varojen sijoittamiseen liittyvää luottoriskiä hallinnoidaan määrittämällä hyväksytyt ja hyvän luottokelpoisuuden omaavat vastapuolet sekä vastapuolien osalta hyväksytyt sijoitusten enimmäismäärät. Konsernilla ei ole merkittäviä lainasaamisia.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. EUR	2012	2011
Erääntymättömät myyntisaamiset	87,1	126,7
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	39,1	11,2
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	6,1	5,0
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	12,9	9,2
Yhteensä	145,1	152,1

RAHOITUSHALLINNON OPERATIONAALINEN RISKI

Rahoitushallinnon operationaalisen riskienhallinnan tavoitteena on eliminoida tilanteet, joissa puutteellisista rahoituksen valvontajärjestelmistä tai toimintatavoista voi aiheutua konsernille tappioita tai jotka lisäävät rahoitusriskien kokonaismäärää. Riskiä minimoidaan pitämällä konsernirahoitusyksikön ammattitaito korkealla tasolla, kuvaamalla ja dokumentoimalla rutiinit sekä asianmukaisella työtehtävien organisoinnilla. Transaktioihin liittyviä riskejä minimoidaan limiittiseurannalla, kauppojen vahvistusten seurannalla sekä säännöllisellä kokonaisarvioinnilla.

PÄÄOMANHALLINTA

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus, ylläpitää tervettä taserakennetta, varmistaa riittävät rahoitusreservit, hallinnoida korollisten velkojen ja rahoituslimiittien maturiteettirakennetta ja muita ehtoja sekä samanaikaisesti luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannuksia.

VAKUUTUKSET

Patria pyrkii varautumaan riskeihin kehittämällä jatkuvasti valmiutta käsitellä erilaisia mahdollisia kriisitilanteita sekä ylläpitämällä vakuutusturvaa. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat omaisuus-, keskeytys- ja ilmailuvakuutukset, joiden yhteenlasketut vakuutusmaksut muodostavat suurimman osan vapaaehtoisten vakuutusmaksuista.

3. Yritysosotot ja -myynnit

Vuonna 2012 konsernissa ei ollut merkittäviä liiketoimintajärjestelyjä.

4. Pitkäaikaishankkeet

OSATULOUTUSPROJEKTIN LIIKEVAIHTO

Milj. EUR	2012	2011
Keskeneräisten projektien kulut ja bruttovoitto	243,8	140,1
Ennakkolaskutus ja ennakkomaksut	-173,1	-173,1
Projektien tilikauden osatuloutusliikevaihto	70,7	-33,0
Edellisen vuoden tase *	-1,2	53,5
Tase 31.12.	69,4	20,5
Osatuloutusvaamiset asiakkailta	126,1	72,9
Osatuloutusvelat asiakkaille	-56,7	-52,3
Netto	69,4	20,5
Saadut ennakkomaksut	71,0	87,9

*Edellisen vuoden taseen arvo eroaa edellisestä vuodesta liikevaihdon oikaisujen johdosta.

5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. EUR	2012	2011
Vuokratuotot	2,0	1,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,1	0,1
Palveluiden myynti	0,5	0,4
Muut liiketoiminnan tuotot	5,1	2,8
Avustukset	0,2	0,1
Yhteensä	7,9	5,0

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. EUR	2012	2011
Tutkimus ja kehitys	1,5	2,1
Vuokratulot	11,6	10,0
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,2	0,0
Muut liiketoiminnan kulut	101,6	85,0
Yhteensä	114,9	97,1

* Sisältää muita kuluja liittyen markkinointiin ja myyntiin, ulkopuolisiin palveluihin, toimitiloihin ja matkustukseen sekä IT- ja muita kuluja.

PÄÄTILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Milj. EUR	2012	2011
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,3
Tilintarkastuspalkkiot oheispalveluista	0,1	0,0
Palkkiot muista palveluista	0,0	0,0
Yhteensä	0,3	0,3

6. Tutkimus- ja tuotekehityskulut

Milj. EUR	2012	2011
Tutkimus- ja tuotekehityskulut yhteensä	28,4	25,7
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehityskulut	7,8	5,5

7. Henkilöstökulut

Milj. EUR	2012	2011
Emoyhtiön hallituksen, neuvottelukunnan ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	0,7	0,7
Muut palkat ja palkkiot	179,5	160,8
Eläkekulut ja -vakuutusmaksut	23,4	22,5
Muut henkilösivukulut	21,1	19,4
Yhteensä	224,7	203,4

HALLITUKSEN PALKKIOT JA LÄSNÄOLO KOKOUKSISSA

1 000 EUR	Läsnäolo kokouksissa			
	2012	Hallitus	Tarkastus- valiokunta	Nimitys- ja palkit- semisvaliokunta
Hallituksen jäsenet 31.12.2012				
Christer Granskog, puheenjohtaja	46	11/11	-	9/9
Kirsi Komi, varapuheenjohtaja	36	11/11	6/6	-
Arto Honkaniemi	37	11/11	6/6	9/9
Peter Härtle ¹⁾	18	7/8	3/4	-
Jussi Itävuori	32	11/11	-	9/9
Kari Rimpä ¹⁾	17	8/8	-	-
Entiset hallituksen jäsenet				
Yvonne Eisele ²⁾	10	3/3	2/2	-
Ilkka Hollo ²⁾	8	3/3	-	-
Yhteensä	203			

¹⁾ 11.4.2012 alkaen

²⁾ 11.4.2012 saakka

1 000 EUR	Läsnäolo kokouksissa			
	2011	Hallitus	Tarkastus- valiokunta ³⁾	Nimitys- ja palkit- semisvaliokunta
Hallituksen jäsenet 31.12.2011				
Christer Granskog, puheenjohtaja	42	11/11	-	7/7
Kirsi Komi, varapuheenjohtaja ¹⁾	20	7/7	6/6	-
Yvonne Eisele	24	10/11	3/4	-
Ilkka Hollo	23	11/11	-	-
Arto Honkaniemi	29	11/11	8/8	7/7
Jussi Itävuori	27	11/11	2/4	7/7
Entiset hallituksen jäsenet				
Anneli Tuominen, varapuheenjohtaja ²⁾	9	4/4	2/2	-
Yhteensä	175			

¹⁾ 5.4.2011 alkaen

²⁾ 5.4.2011 saakka

³⁾ Neljän normaalin kokouksen lisäksi pidettiin neljä ylimääräistä Tarkastusvaliokunnan kokousta poikkeuksellisella kokoonpanolla.

Hallituksen palkkiot sisältävät kuukausipalkkion, joka on puheenjohtajalle 2 750 euroa, varapuheenjohtajalle 1 850 euroa ja jäsenille 1 500 euroa kuukaudessa sekä 600 euron kokouspalkki-

on jokaisesta hallituksen ja hallituksen valiokunnan kokouksesta, johon hallituksen jäsen osallistuu.

NEUVOTTELUKUNNAN PALKKIOT JA LÄSNÄOLO KOKOUKSISSA

1 000 EUR	Läsnäolo kokouksissa	
	2012	2012
Neuvottelukunnan jäsenet 1.1.-31.12.2012		
Raimo Vistbacka, puheenjohtaja ¹⁾	2	3/3
Thomas Blomqvist, varapuheenjohtaja ¹⁾	1	2/3
Seppo Kääriäinen ¹⁾	2	3/3
Petri Peltonen ¹⁾	1	2/3
Tuula Peltonen ¹⁾	1	2/3
Juha Rannikko	4	4/4
Kari Tolvanen ¹⁾	2	3/3
Mikaela Nylander, puheenjohtaja ²⁾	3	0/1
Reijo Laitinen, varapuheenjohtaja ²⁾	2	1/1
Juha Hakola ²⁾	2	1/1
Tuija Nurmi ²⁾	2	1/1
Eero Reijonen ²⁾	2	1/1
Eeva-Liisa Virkkunen ²⁾	2	1/1
Yhteensä	25	

¹⁾ 11.4.2012 alkaen²⁾ 11.4.2012 saakka

Henkilöstön edustajien osallistuminen kokouksiin: Jari Grönlund (4/4), Ilkka Jokioja (3/3), Jussi Karimäki (3/4), Juha Kuusi (4/4) ja Ari Viiala (1/1). Osallistumisista ei maksettu erillisiä palkkioita.

1 000 EUR	Läsnäolo kokouksissa	
	2011	2011
Neuvottelukunnan jäsenet 1.1.-31.12.2011		
Mikaela Nylander, puheenjohtaja	13	3/4
Reijo Laitinen, varapuheenjohtaja	8	3/4
Juha Hakola	7	3/4
Markku Koli ²⁾	5	1/3
Tuija Nurmi	6	2/4
Juha Rannikko ¹⁾	1	1/1
Eero Reijonen	7	3/4
Eeva-Liisa Virkkunen	7	4/4
Yhteensä	53	

¹⁾ 13.10.2011 alkaen²⁾ 13.10.2011 saakka

Vuonna 2011 henkilöstön edustajat Jari Grönlund, Jussi Karimäki, Juha Kuusi ja Ari Viiala osallistuivat kaikkiin Neuvottelukunnan kokouksiin. Osallistumisista ei maksettu erillisiä palkkioita.

1.5.2012 alkaen neuvottelukunnan palkkiot sisältävät kokouspalkkiot seuraavasti: puheenjohtaja 800 euroa, varapuheenjohtaja 600 euroa ja jäsenet 500 euroa jokaisesta kokouksesta, johon neuvottelukunnan jäsen osallistuu. 30.4.2012 saakka neuvottelukunnan jäsenille maksettiin 200 euron palkkio niistä kokouksista, joihin he osallistuivat ja lisäksi neuvottelukunnan puheenjohtajalle maksettiin palkkiona 1 000 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle 600 euroa kuukaudessa ja jäsenille 500 euroa kuukaudessa.

Toimitusjohtajalle maksetut palkat, palkkiot ja edut olivat yhteensä 457 616 (459 530) euroa muodostuen seuraavasti: peruspalkka 354 679,27 euroa (sis. rahapalkka 338 814,27 euroa ja

luontoisedut 15 865,00 euroa) ja vuosibonus (ansaintakausi 2011) 102 936,99 euroa. Vuosibonus määrä oli 29,0 % toimitusjohtajan peruspalkasta ja 59,7 % vuosibonus maksimista (50 % vuoden 2011 peruspalkasta). Toimitusjohtajalle vuonna 2013 maksettava vuosibonus vuoden 2012 ansaintakaudelta tulee olemaan 107 767,86 euroa joka on 30,4 % vuoden 2012 peruspalkasta ja 60,8 % vuosibonus maksimista (50 % vuoden 2012 peruspalkasta). Toimitusjohtajan eläkeiksi on sovittu 62 vuotta. Toimitusjohtajan eläkejärjestely on kiinteä ja maksupohjainen ja sitä täydentämään on otettu vakuutus. Järjestelyn kustannus tilikaudella oli 132 880 (132 004) euroa. Toimitusjohtajan molem-

minpuolinen irtisanomisaika on 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoi toimitusjohtajan, maksaa yhtiö irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalle erokorvauksen, jonka suuruus on 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava määrä.

Konsernin johtamisessa toimitusjohtajaa avustaa johtokunta, johon kuuluu 7 jäsentä (6 jäsentä vuonna 2011). Johtokunnan jäsenille maksetut palkat, palkkiot ja edut olivat yhteensä 1 206 963 (1 071 539) euroa.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtokunnan jäsenten palkitseminen vuonna 2012 perustui kiinteään kuukausipalkkaan (ml. luontoisedut) ja suoritusperusteiseen osuuteen. Vuosittain maksettavan suoritusperusteisen palkkion enimmäismäärä voi olla 4 kuukauden palkkaa vastaava määrä, paitsi toimitusjohtajan palkkion enimmäismäärä voi olla 50 % vuosiansiosta vuonna 2008 allekirjoitetun johtajasopimuksen mukaisesti. Palkitsemisesta päätetään "yksi yli yhden" -periaatteella ja toimitusjohtajan palkitsemisesta päättää hallitus.

Tilikauden aikana konsernin johtokunnan jäsenet kuuluivat kahteen erilliseen kolmen vuoden suoritusperusteiseen pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmään koskien vuosia 2010-2012 ja 2012-2014. Kumpikin palkitsemisjärjestelmä on laadittu

konsernin hallituksen toimesta valtion omistajaohjauksen kulloinkin voimassa olleita ohjeita ja periaatteita noudattaen.

Vuosien 2010-2012 palkitsemisjärjestelmä on perustunut vuosittain asetettaviin strategiisiin tavoitteisiin yhdistettynä kolmen vuoden kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen. Korkein mahdollinen palkkio on ollut 100 % palkitsemisjärjestelmään kuuluvan henkilön vuosittaisesta peruspalkasta vuosittain palkitsemisjärjestelmän voimassaoloaikana. Järjestelmän tuot-tama palkkio oli 37 % korkeimmasta mahdollisesta palkkiosta ja se maksetaan palkitsemisjärjestelmään kuuluville henkilöille kolmessa erässä vuosien 2013-2014 aikana järjestelmän ehtojen mukaisesti. Yhtiön taseessa on palkitsemisjärjestelmään liittyvä varaus 1 324 227,60 euroa.

Vuosien 2012-2014 palkitsemisjärjestelmä perustuu koko järjestelmän ajalle asetettuihin useisiin strategiisiin tavoitteisiin. Tavoitteiden saavuttamisen arviointi tapahtuu konsernin hallituksen toimesta.

Koko Patria-konsernin henkilöstö (poislukien Nammo AS) on vuosittaisen tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Tilikaudelta maksettavan tulospalkkion enimmäismäärä voi olla 1,8-3 kuukauden palkkaa vastaava määrä henkilön organisaatioasemasta riippuen.

TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT

Milj. EUR	2012	2011
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	21,7	19,8
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	1,7	2,8
Yhteensä	23,4	22,5

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden velvoitteiden nykyarvo on merkitty taseeseen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Suomen TyEL-työ-eläkejärjestelmän mukaisia työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeitä on

käsitelty maksuperusteisina ja työttömyyseläkkeet etuuspohjaisina. Lisäksi Nammon eläkejärjestelyt ja Millog Oy:n lisäeläkejärjestely (uudelleenluokiteltu rahastoiduksi velvoitteeksi vuonna 2011) on käsitelty etuuspohjaisina.

ELÄKEKULUT - ETUUSPOHJAISET JÄRJESTELYT

Milj. EUR	2012	2011
Eläkekulut	1,6	2,5
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,0	0,2
Korkokulut, eläkevelvoitteet	0,7	0,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-0,6	-0,6
Yhteensä	1,7	2,8

TASEEN ETUUSPOHJAINEN ELÄKEVELKA

Milj. EUR	2012	2011
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	31,6	29,9
Varojen käypä arvo	-12,9	-14,2
Yhteensä ylijäämä/alijäämä	18,7	15,7
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-4,2	-1,0
Eläkevelka taseessa	14,5	14,7

8. Poistot ja arvonalentumiset

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Milj. EUR	2012	2011
Kehittämismenot	1,1	1,1
Aineettomat oikeudet	3,2	3,3
Muut pitkävaikutteiset menot	0,7	0,6
Rakennukset ja rakennelmat	5,3	5,2
Koneet ja kalusto	11,0	11,3
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Yhteensä	21,3	21,5

Liiketoimien arvonalentumistestaukset

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo perustuu käyttöarvolaskelmiin. Testatut rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat: Land Systems & Land Services ja Aviation -liiketoiminnat sekä Nammo. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Arvioidut rahavirtaennusteet perustuvat olemassa olevaan käyttöomaisuuteen. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset kassavirrat on laskettu jäänösarvomenetelmällä, jossa viimeisen suunnittelujakson luvut on laskettu 0 %:n ikuisuuskasvulla ja diskontattu diskonttokorolla.

KONSERNILIIKEARVO

Milj. EUR	2012	2011
1.1.	45,7	40,0
Lisäykset	3,1	5,1
Kurssierot	-0,3	0,5
31.12.	48,4	45,7

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. EUR	2012	2011
Korkotuotot		
Talletukset ja sijoitukset	0,6	1,3
Muut	0,2	0,0
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Korkokulut		
Korolliset velat	-1,4	-2,1
Rahoitusleasingsopimukset	-1,4	-1,4
Muut rahoituskulut	-0,9	-0,4
Kurssierot		
Ei suojauslaskennan alaisista valuuttajohdannaisista	-2,2	-2,9
Muista	2,7	2,8
Yhteensä	-2,4	-2,7

TULOSLASKELMAAN SISÄLTÄVÄT VALUUTTAKURSSIVOITOT JA -TAPPIOT

Milj. EUR	2012	2011
Liikevaihto	1,1	2,7
Kulut	0,5	-0,3
Rahoitustuotot ja -kulut	0,5	-0,1
Yhteensä	2,1	2,3

Nettovoitot ja -tappiot sisältävät realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot johdannaisopimuksista.

LIIKEVOITTOON SISÄLTÄVÄT JOHDANNAISSOPIMUKSISTA JOHTUVAT NETTOVOITOT JA -TAPPIOT

Milj. EUR	2012	2011
Suojauslaskennan alaiset valuuttajohdannaiset	1,3	2,2
Yhteensä	1,3	2,2

Diskonttokorkona on käytetty Patrialle määritettyä tuottovaatimusta ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen beta-kerroin, vieraan pääoman kustannus, toimialan keskimääräinen pääomarakenne ja varojen riskipremio. Diskonttokorko vuonna 2012 oli 9,74 % p.a. (9,5 %).

Tehtyjen herkkyyssanalyysien perusteella ei vaikuta todennäköiseltä, että diskonttokoron viiden prosenttiyksikön kasvu tai kateprosentin kolmen prosenttiyksikön lasku muiden olettamusten pysyessä ennallaan johtaisi arvonalentumiskirjauksiin.

Arvonalentumistestausten perusteella ei ole ollut tarvetta liikearvojen arvonalentumiskirjauksiin.

10. Tuloverot

Milj. EUR	2012	2011
Tuloverot	-14,3	-15,8
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	0,0	0,0
Laskennallisen verosaamisen muutos	-8,6	-2,3
Laskennallisen verovelan muutos	-0,5	0,1
Yhteensä	-23,3	-18,1

VOIMASSA OLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN VERTAILU TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN (SUOMESSA 24,5 % VUONNA 2012, 26 % VUONNA 2011)

Milj. EUR	2012	2011
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-20,7	-15,0
Verovapaat tulot	6,8	0,0
Vähennyskelvottomat kulut	-1,2	-0,8
Vahvistetut tappiot	-0,8	-0,0
Verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin	-	-1,2
Muut erät	-7,4	-1,1
Verot tuloslaskelmassa	-23,3	-18,1

Laskennalliset verot on laskettu vuoden 2012 alusta voimaan tulleen 24,5 % verokannan mukaan. Verokannan muutoksen vaikutus on kirjattu tuloslaskelmaan vuonna 2011.

LASKENNALLISEN VEROSAAMISEN TÄSMÄYTYS

Milj. EUR	2012	2011
Vahvistetut tappiot	-	0,7
Jaksotuserot	13,1	21,3
Muut	0,3	-
Yhteensä	13,5	22,0
Kauden alussa	22,0	24,7
Valuuttakurssien vaikutus	-	-0,4
Kirjattu tuloslaskelmaan	-8,6	-2,3
Kirjattu omaan pääomaan	0,0	0,0
Tasearvo kauden lopussa	13,5	22,0

LASKENNALLISEN VEROVELAN TÄSMÄYTYS

Milj. EUR	2012	2011
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoerot	0,1	0,1
Jaksotuserot	3,1	1,9
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot	0,8	0,6
Yhteensä	4,0	2,6
Kauden alussa	2,6	3,9
Kirjattu tuloslaskelmaan	0,5	-0,1
Kirjattu omaan pääomaan	1,0	-1,2
Tasearvo kauden lopussa	4,0	2,6

11. Käyttöomaisuus

AINEETTOMAT KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. EUR	Liikearvo	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	48,9	44,7	48,6	7,8	9,3	159,1
Muuntoerot	-0,3	-	-0,5	0,0	-	-0,8
Uudelleen ryhmittely	-	-	-1,1	-	-	-1,1
Yrityssostot	-	-	0,0	0,1	-	0,1
Lisäykset	3,1	0,2	3,8	1,4	0,1	8,6
Vähennykset	-0,2	-	-0,1	-0,8	-1,0	-2,1
Hankintameno 31.12.2012	51,4	44,8	50,7	8,5	8,4	163,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-1,2	-41,5	-27,3	-5,9	-	-75,9
Muuntoerot ja muut muutokset	-	-	0,2	0,0	-	0,2
Uudelleen ryhmittely	-	-	-	-	-	0,0
Yrityssostot	-	-	-	-	-	0,0
Vähennykset	-	-	0,1	0,6	-	0,7
Tilikauden poisto	0,0	-1,1	-3,2	-0,7	-	-4,9
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-1,2	-42,6	-30,3	-5,9	0,0	-80,0
Tasearvo 31.12.2012	50,2	2,3	20,4	2,6	8,4	83,9

Milj. EUR	Liikearvo	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	43,2	44,7	46,3	6,8	-	141,1
Muuntoerot	0,5	-	0,7	0,0	-	1,2
Uudelleen ryhmittely	-	-	0,0	0,2	-	0,2
Yrityssostot	-	-	0,0	-	-	0,0
Lisäykset	5,1	0,0	1,8	0,7	9,3	16,9
Vähennykset	-	-	-0,3	0,0	-	-0,3
Hankintameno 31.12.2011	48,9	44,7	48,6	7,8	9,3	159,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-1,2	-40,7	-23,8	-5,3	-	-71,0
Muuntoerot ja muut muutokset	-	0,2	-0,2	0,0	-	-0,1
Uudelleen ryhmittely	-	-	-	-	-	0,0
Yrityssostot	-	-	-	-	-	0,0
Vähennykset	-	-	-	-	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-1,1	-3,3	-0,6	-	-4,9
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-1,2	-41,5	-27,3	-5,9	0,0	-75,9
Tasearvo 31.12.2011	47,6	3,2	21,2	1,9	9,3	83,2

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	3,1	123,8	173,0	1,6	8,6	310,1
Muuntoerot	0,0	1,1	3,2	0,0	0,1	4,4
Uudelleen ryhmittely	0,7	-0,8	1,0	-	1,1	2,0
Yrityssostot	-	1,3	0,2	-	-	1,5
Lisäykset	0,2	8,2	14,3	0,0	6,4	29,0
Vähennykset	-0,0	-0,0	-2,1	-	-7,4	-9,6
Hankintameno 31.12.2012	3,9	133,6	189,6	1,6	8,8	337,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-0,0	-63,6	-135,9	-1,4	-	-200,9
Muuntoerot ja muut muutokset	0,0	-0,9	-3,4	-0,0	-	-4,4
Uudelleen ryhmittely	-	-	-	-	-	0,0
Yrityssostot	-	-	-	-	-	0,0
Vähennykset	-	0,3	2,1	-	-	2,4
Tilikauden poisto	-	-5,3	-11,0	-0,0	-	-16,4
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	0,0	-69,6	-148,3	-1,4	0,0	-219,3
Tasearvo 31.12.2012	3,9	64,0	41,3	0,2	8,8	118,2

Milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	3,1	115,5	165,3	3,5	2,4	289,7
Muuntoerot	0,0	0,5	-0,5	-0,0	0,2	0,1
Uudelleen ryhmittely	-	2,5	0,1	-2,0	-0,9	-0,2
Yrityssostot	-	-	0,0	-	-	0,0
Lisäykset	0,0	5,3	12,8	0,1	9,8	28,0
Vähennykset	-	-0,0	-4,6	-	-2,9	-7,6
Hankintameno 31.12.2011	3,1	123,8	173,0	1,6	8,6	310,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	-56,7	-126,7	-2,7	-	-186,2
Muuntoerot ja muut muutokset	-	-0,4	0,4	0,0	-	0,1
Uudelleen ryhmittely	-	-	-	-	-	0,0
Yrityssostot	-	-	-0,0	-	-	0,0
Vähennykset	-	-1,3	1,7	1,3	-	1,7
Tilikauden poisto	-	-5,2	-11,3	-0,0	-	-16,5
Arvonalentumiset	-0,0	-	-	-	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-0,0	-63,6	-135,9	-1,4	0,0	-200,9
Tasearvo 31.12.2011	3,1	60,1	37,2	0,2	8,6	109,2

AINEELLISIIN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEISIIN SISÄLTYY RAHOITUSLEASING-SOPIMUKSILLA HANKITTUA OMAISUUTTA SEURAAVASTI

Milj. EUR	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 31.12.2012	36,3	6,8	43,2
Kertyneet poistot	-12,0	-6,8	-18,9
Tasearvo 31.12.2012	24,3	0,0	24,3
Hankintameno 31.12.2011	35,4	6,9	42,4
Kertyneet poistot	-9,7	-6,9	-16,6
Tasearvo 31.12.2011	25,8	0,0	25,8

12. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

	Kotipaikka	Omistusosuus %
Patria Middle East General Trading & Contracting Company WLL	Kuwait City, Kuwait	49,0
Patria Hägglunds Oy	Tampere, Suomi	50,0

OSUUKSET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Milj. EUR	2012	2011
1.1.	0,4	0,4
Hankinnat ja muut muutokset	0,4	-0,0
31.12.	0,9	0,4

LIIKETAPAHTUMAT OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

Milj. EUR	2012	2011
Myynti osakkuusyhtiöille	11,9	1,8
Ostot osakkuusyhtiöiltä	5,3	1,3

OSAKKUUSYRITYSSAAMISET JA -VELAT

Milj. EUR	2012	2011
Pääomainsaamiset	0,1	0,0
Myyntisaamiset	5,5	1,2
Muut saamiset	1,4	0,2
Siirtosaamiset	0,0	0,0
Ostovelat	1,0	0,0
Saadut ennakot	14,6	19,1
Muut velat	0,6	0,6

13. Muut osakkeet

Milj. EUR	2012	2011
Tasearvo	0,8	0,7

Muiden osakkeiden käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta.

14. Saamiset

Konsernilla ei ole olennaisia korollisia saamisia. Saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta. Tilikausien aikana ei ole kirjattu merkittäviä luottotappioita.

SIIRTOSAAMISET

Milj. EUR	2012	2011
Osatuloutus	126,1	72,9
Muut erät	3,4	3,3
Yhteensä	129,5	76,2

Siirtosaamisten muut erät koostuu kertyneistä korkotuotoista ja ja muista jaksotuksista, jotka eivät yksittäisinä erinä ole merkittäviä.

15. Siirtovelat

Milj. EUR	2012	2011
Palkat sosiaalikuluneen	32,4	30,6
Osatuloutus	56,7	52,3
Muut erät	15,6	12,3
Yhteensä	104,6	95,2

Siirtovelkojen muut erät koostuvat kertyneistä korkokuluista sekä muista jaksotuksista, jotka ei yksittäisinä erinä ole merkittäviä.

16. Rahavarat

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Milj. EUR	2012	2011
Rahat ja pankkitilit	41,7	22,1
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusarvopaperit	3,0	39,9
Yhteensä	44,7	62,0

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta. Kyseisten sijoitusten maturiteetti on alle kolme kuukautta.

17. Rahoitusinstrumentit

ARVONMUUTOSRAHASTO

Milj. EUR	Johdannaissopimukset	Arvonmuutosrahasto yhteensä
Arvonmuutosrahasto 31.12.2011		
Käypä arvo	2,2	2,2
Laskennalliset verot	-0,6	-0,6
	1,7	1,7
Tilikaudella omaan pääomaan kirjattu käypä arvo	1,6	1,6
Tilikaudella tuloutettu käypä arvo	-1,0	-1,0
Laskennalliset verot	-0,2	-0,2
	0,4	0,4
Arvonmuutosrahasto 31.12.2012		
Käypä arvo	2,9	2,9
Laskennalliset verot	-0,8	-0,8
Yhteensä	2,1	2,1

Milj. EUR	Johdannaissopimukset	Arvonmuutosrahasto yhteensä
Arvonmuutosrahasto 31.12.2010		
Käypä arvo	2,1	2,1
Laskennalliset verot	-0,6	-0,6
	1,5	1,5
Tilikaudella omaan pääomaan kirjattu käypä arvo	1,7	1,7
Tilikaudella tuloutettu käypä arvo	-1,6	-1,6
Laskennalliset verot	0,1	0,1
	0,2	0,2
Arvonmuutosrahasto 31.12.2011		
Käypä arvo	2,2	2,2
Laskennalliset verot	-0,6	-0,6
Yhteensä	1,7	1,7

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN JA KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

2012 Milj. EUR	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat Taso 2	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat Taso 3	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat ra- hoitusvarat Taso 2	Eräpäivään asti pidettävät	Muut rahoitus- velat	Tase- arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä			0,1				0,1	12
Osakkeet ja muut osuudet			0,6	0,2			0,8	13
Muut saamiset			1,9				1,9	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset			145,1				145,1	2
Saamiset osakkuusyhtiöiltä			5,5				5,5	12
Johdannaissopimukset	2,6						2,6	22
Rahoitusarvopaperit					3,0		3,0	16
Rahat ja pankkisaamiset			41,7				41,7	16
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,6	0,0	195,0	0,2	3,0	0,0	200,9	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat						57,0	57,0	19
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat						11,2	11,2	19
Ostovelat						42,5	42,5	
Velat osakkuusyhtiöille						1,6	1,6	12
Johdannaissopimukset	0,6						0,6	22
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	112,2	112,8	

2011 Milj. EUR	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat Taso 2	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat Taso 3	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat ra- hoitusvarat Taso 2	Eräpäivään asti pidettävät	Muut rahoitus- velat	Tase- arvo	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Osakkeet ja muut osuudet			0,5	0,2			0,7	13
Muut saamiset			1,9				1,9	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset			152,1				152,1	
Saamiset osakkuusyhtiöiltä			1,4				1,4	12
Johdannaissopimukset	2,6						2,6	22
Rahoitusarvopaperit					39,9		39,9	
Rahat ja pankkisaamiset			22,1				22,1	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,6	0,0	178,0	0,2	39,9	0,0	220,6	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat						66,6	66,6	19
Muut pitkäaikaiset velat								
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat						5,9	5,9	19
Ostovelat						40,6	40,6	
Velat osakkuusyhtiöille						0,6	0,6	12
Johdannaissopimukset	1,7						1,7	22
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	113,8	115,5	

Taso 2: Käypä arvo on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon. Tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja tasolle 3 tai sieltä pois.

18. Oma pääoma

Yhtiöllä on 38 024 848 osaketta ja yksi osakesarja.

JAKOKELPOISET VARAT

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2012 on 186 021 260,91 euroa, josta tilikauden voitto on 21 754 995,67 euroa.

OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävistä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 0,50 euroa kutakin osaketta kohden, joten osingonjaon yhteismääräksi ehdotetaan 19 012 424,00 euroa. Jäljelle jäävät 167 008 836,91 euroa jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Vuodelta 2012 maksettavasta osingosta päätetään 24.4.2013 pidettävässä yhtiökokouksessa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

19. Korolliset velat

KOROLLISET VELAT JA NIIDEN LYHENNYSOHJELMA

Milj. EUR	2013	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	17,5	24,8
Eläkelainat	3,8	3,8	3,8	-	-	-	11,3
Rahalaitoslainat	5,7	16,1	0,6	0,6	0,6	0,9	24,4
Muut korolliset velat	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	6,1	7,7
Yhteensä 2012	11,2	21,6	6,0	2,3	2,6	24,5	68,2

Milj. EUR	2012	2013	2014	2015	2016	2017-	Yhteensä
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	19,0	26,3
Eläkelainat	3,8	3,8	3,8	3,8	-	-	15,0
Rahalaitoslainat	0,5	10,6	5,3	5,3	0,5	1,1	23,3
Muut korolliset velat	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1	6,9	8,0
Yhteensä 2011	5,9	16,1	10,8	10,8	2,0	27,0	72,6

Korollisten velkojen käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta.

RAHOITUSLEASING-SOPIMUKSET

Patrialla on rahoitusleasing-lainoja, jotka pääosin liittyvät rakennuksiin. Ne erääntyvät vuosien 2017 ja 2033 välisenä aikana.

Taseen Rakennukset ja rakennelmat -erään sisältyy 24,3 milj.

euron (25,8) edestä rahoitusleasing-sopimuksia, joiden yhteenlaskettu poisto tilikaudella 2012 oli 1,5 milj. euroa (1,5). Yhteenlasketut leasing-maksut olivat 2,8 milj. euroa (2,9), ja niihin liittyvä korkoelementti oli 1,4 milj. euroa (1,4).

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN VÄHIMMÄISVUOKRIEN KOKONAISMÄÄRÄ

Milj. EUR	2012	2011
Enintään 1 vuosi	2,8	2,9
1-5 vuotta	11,2	10,6
Yli 5 vuotta	19,4	22,8
Yhteensä	33,4	36,2
Tulevat rahoituskulut	-8,6	-10,0
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	24,8	26,3

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN VÄHIMMÄISVUOKRIEN NYKYARVO

Milj. EUR	2012	2011
Enintään 1 vuosi	1,5	1,5
1-5 vuotta	5,9	5,9
Yli 5 vuotta	17,5	19,0
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	24,8	26,3

20. Varaukset

Milj. EUR	2012	2011
Takuuvaraus	21,9	12,4
Eläkevaraus	14,5	14,7
Muut varaukset	14,5	36,5
Yhteensä	51,0	63,6

Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan Patrian kustannuksella. Vuoden 2012 lopussa takuuvarauksia oli 21,9 milj. euroa (12,4). Kirjaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuukustannusvaraus kattaa tuotteiden korjaukseen tai vaihtoon liittyvät kustannukset niiden takuuajana. Takuunalaiset vastuut on määritelty perustuen historiallisiin toteutuneisiin takuukustannuksiin sekä parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä.

Yleinen takuuajana on kahdesta neljään vuoteen. Muista varauksista on poistettu käynnissä oleviin toimituksiin liittyvä 26,1 miljoonan euron tappiovaraus.

Konsernissa on irtisanottu henkilöitä tuotannollistaloudellisiin perusteisiin. Osa henkilöistä on irtisanottu ns. työttömyyseläkeputkeen. Tämä vastuu on käsitelty etuusperusteisena eläkejärjestelyinä (IAS 19:132).

21. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

ANNETUT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

Milj. EUR	2012	2011
Yhteisyritysten takaukset	28,4	12,5
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset	27,5	28,8
Muiden puolesta annetut takaukset	3,3	27,9
Takaisinostovastuu	0,0	0,2
Muut omat vastuut	3,2	1,7
Yhteensä	62,5	71,0

KÄYTTÖLEASINGVASTUUT

Milj. EUR	2012	2011
Seuraavan vuoden osalta	6,1	5,2
1-5 vuotta	16,5	18,2
yli 5 vuotta	3,9	4,9
Yhteensä	26,5	28,3

Käyttöleasingvastuut eivät sisällä yhteisyrityksen käyttöleasingvastuita.

22. Johdannaissopimukset

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT

Milj. EUR	Eräntyminen 2012			Eräntyminen 2011		
	< 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinisopimukset						
Ostotermiinit	24,3	2,4	26,7	54,0	2,3	56,3
Myyntitermiinit	55,2	5,5	60,6	78,6	31,6	110,2
Valuuttaoptiot						
Ostetut	-	-	0,0	0,4	-	0,4
Asetetut	-	-	0,0	0,4	-	0,4
Rahavirran suojaus	79,4	7,9	87,4	133,4	34,0	167,3
Ilman suojauskentää olevat johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinisopimukset						
Ostotermiinit	2,0	-	2,0	6,2	-	6,2
Myyntitermiinit	23,0	-	23,0	36,8	-	36,8
Valuuttaoptiot						
Ostetut	-	-	0,0	-	-	0,0
Asetetut	-	-	0,0	-	-	0,0
Ei-suojaavat	25,0	0,0	25,0	42,9	0,0	42,9
Yhteensä	104,5	7,9	112,4	176,3	34,0	210,3

JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYVÄT ARVOT

Milj. EUR	Käypä arvo 2012			Käypä arvo 2011		
	< 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1-5 vuotta	Yhteensä
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinisopimukset						
Ostotermiinit	-0,3	-0,0	-0,3	2,0	0,0	2,0
Myyntitermiinit	2,2	0,2	2,4	-0,4	-0,2	-0,6
Valuuttaoptiot						
Ostetut	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Asetetut	-	-	0,0	-0,0	-	-0,0
Rahavirran suojaus	1,9	0,2	2,1	1,6	-0,2	1,4
Ilman suojauskentää olevat johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinisopimukset						
Ostotermiinit	-0,0	-	-0,0	0,1	-	0,1
Myyntitermiinit	0,0	-	0,0	0,2	-	0,2
Valuuttaoptiot						
Ostetut	-	-	0,0	-	-	0,0
Asetetut	-	-	0,0	-	-	0,0
Ei-suojaavat	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3
Yhteensä	1,9	0,2	2,1	1,9	-0,2	1,7

23. Lähipiiritapahtumat

Patria Oyj:n tytäryhtiöt ja yhteisyritykset ovat seuraavat:

Tytäryhtiöt ja yhteisyritykset	Kotipaikka	Omistusosuus %
Patria Aviation Oy	Jämsä, Suomi	100,0
Patria Aerostructures Oy	Jämsä, Suomi	100,0
Patria Pilot Training Oy	Helsinki, Suomi	100,0
Patria Svenska AB	Sigtuna, Ruotsi	100,0
Patria Helicopters AB	Sigtuna, Ruotsi	100,0
Patria Helicopters AS	Bardufoss, Norja	100,0
Patria Finance Oyj	Helsinki, Suomi	100,0
Patria Land Services Oy	Hämeenlinna, Suomi	100,0
Kolesnik d.o.o.	Trzin, Slovenia	90,0
Patria Vammas AB	Uddevalla, Ruotsi	100,0
Patria Vammas Corporation	Delaware, USA	100,0
Windhoff Vammas Airport Equipment GmbH	Neuenkirchen, Saksa	100,0
Patria Polska Sp. z o.o.	Varsova, Puola	100,0
Patria Latvia SIA	Riika, Latvia	100,0
Patria Land Systems Oy	Hämeenlinna, Suomi	100,0
Millog Oy	Tampere, Suomi	55,0
Inlog Partners Oy	Tampere, Suomi	100,0
Oricopa Oy	Orivesi, Suomi	100,0
Oricopa Kiinteistöt Oy	Orivesi, Suomi	100,0
Nammo AS	Raufoss, Norja	50,0

2011 Milj. NOK	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ Tappio
Nammo AS	Raufoss, Norja	50,0	2 988,2	1 479,8	3 165,5	289,9

KONSERNIYRITYSTEN VÄLISET OSTOT JA MYYNIT

Milj. EUR	2012	2011
Yhteensä	71,3	70,3

Sisäisessä siirtohinnoittelussa käytetään markkinaehtoisia hintoja.

Tiedot konsernin ja sen osakkuusyhtiöiden välisistä liiketoiminnoista on esitetty liitteessä 12.

Johdon työsuhde-etuudet on esitetty liitteessä 7.

Konsernin ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtokunnasta. Ylimmäältä johdolta ei ole ollut lainasaamisia 31.12.2012. Ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt lähipiireineen eivät ole olleet olennaisissa liikesuhteissa konserniyhtiöihin.

24. Riita-asiat ja oikeusprosessit

Itävaltalainen yhtiö, joka on toiminut Patrian konsulttina eräissä maissa, on pannut vireille kaksi oikeusprosessia Patriaa vastaan vaatien muun ohessa maksua tietyistä komissioista sekä vahingonkorvausta. Näiden vaatimusten yhteismäärä on 4,3 milj. euroa, minkä lisäksi vaaditaan eräitä myöhemmin yksilöitäviä määriä. Patrian käsityksen mukaan vaatimukset ovat perusteettomia tai ennenaikaisia vallitsevissa olosuhteissa.

Patria Pilot Training Oy:n lentokone putosi vuonna 2008 koulutuslennolla ja kolme henkilöä kuoli. Syyttäjä nosti syytteen

vuonna 2012 Patria Pilot Training Oy:tä (Patrian kokonaan omistama tytäryhtiö) ja kolmea sen työntekijää vastaan kolmesta kuoleman-tuottamuksesta ja työturvallisuuden vaarantamisesta. Oikeuskäsittely tapahtui marraskuussa 2012. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi syytteet kaikkia osapuolia koskien helmikuussa 2013.

25. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätökseen.

Konsernin tunnusluvut

Milj. EUR	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Uudet tilaukset	432,4	456,3	1 017,6	624,4	863,0	568,0
Tilaukanta	1 229,9	1 626,5	1 787,2	1 315,6	1 192,1	907,1
Liikevaihto	736,1	618,4	564,3	539,5	534,6	541,2
Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja poistoja	108,2	81,7	31,9	46,6	48,7	55,8
Liikevoitto	87,0	60,3	10,5	20,0	8,9	37,3
Tulos ennen veroja	84,6	57,6	7,2	17,0	2,3	33,5
Liikevaihto Suomen ulkopuolelta, %	59	63	63	62	55	48
Omavaraisuusaste, %	47,7	43,5	42,2	43,5	40,0	48,1
Nettovelkaantumisaste, %	7,8	4,2	7,0	40,8	55,1	19,6
Oman pääoman tuotto, %	23,1	17,7	1,7	5,8	0,4	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	22,0	16,5	3,2	6,4	3,1	14,6
Henkilöstö keskimäärin	3 587	3 430	3 397	3 414	2 810	2 662

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Oma pääoma}}$

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA

Milj. EUR	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Pysyvät vastaavat			
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	8	271,8	271,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	8	188,5	188,5
Pysyvät vastaavat yhteensä		460,3	460,4
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		0,0	0,0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	31,9	29,7
Lainasaamiset		0,1	0,0
Siirtosaamiset		0,2	0,3
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		32,1	30,0
Vastaavaa yhteensä		492,4	490,4

VASTATTAVAA

Milj. EUR	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Osakepääoma			
Osakepääoma	10	38,0	38,0
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		164,1	164,1
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		0,2	-0,2
Tilikauden voitto (tappio)		21,8	10,6
Oma pääoma yhteensä		224,0	212,6
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		0,1	0,0
Velat saman konsernin yrityksille	9	262,6	275,2
Muut velat		0,1	0,8
Siirtovelat		5,6	1,8
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		268,3	277,9
Vastattavaa yhteensä		492,4	490,4

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

Milj. EUR	Liite	1-12/2012	1-12/2011
Liikevaihto	2	2,6	3,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	0,0	0,0
Henkilöstökulut	4	-2,7	-4,1
Liiketoiminnan muut kulut	3	-4,3	-2,1
Liikevoitto (-tappio)		-4,4	-3,1
Rahoitustuotot ja -kulut	5		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		11,0	10,3
Muut korko- ja rahoitustuotot		0,0	0,0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-10,2	-7,0
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä		-3,6	0,2
Satunnaiset erät	6	28,8	10,5
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		25,2	10,8
Tuloverot	7	-3,5	-0,2
Tilikauden voitto (tappio)		21,8	10,6

EMOYHTIÖN RAHAVIRTUALASKELMA

Milj. EUR	1-12/2012	1-12/2011
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	-3,6	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,8	-3,4
Muut oikaisut	-3,5	-6,4
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-0,1	-3,2
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+), vähennys (-)	8,5	9,7
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	0,5	-3,0
Maksetut korot liiketoiminnan rahoituskuluista	-10,2	-0,2
Muut maksetut rahoituserät liiketoiminnan rahoituskuluista	0,0	0,0
Saadut osingot liiketoiminnasta	11,0	10,3
Saadut korot liiketoiminnasta	0,0	0,0
Maksetut välittömät verot	0,0	-0,5
Liiketoiminnan rahavirta	1,3	6,6
Ostetut konserniyhtiöt	0,0	-66,5
Ostetut osakkuus- ja yhteisyritykset	0,0	-188,5
Investointien rahavirta	0,0	-255,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot/takaisinmaksut	-1,8	248,6
Lyhytaikaisten saamisten muutos	0,2	-0,2
Maksetut osingot	-10,3	0,0
Saadut ja maksetut konserniavustukset	10,5	0,0
Rahoituksen rahavirta	-1,3	248,4
Rahavarojen muutos	0,0	0,0
Rahavarat kauden alussa	0,0	0,0
Rahavarat kauden lopussa	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	0,0	0,0

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti. Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

MYYNIN TULOUTUSPERIAATE

Liikevaihto sisältää tuotot tavaroiden sekä palveluiden myynnistä oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisesti myynnistä aiheutuvilla kurssieroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

ARVIOIDEN KÄYTTÖ

Tilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Arvioita on käytetty mm. määrittäessä omaisuuserien arvoa.

PYSYVIEN VASTAAVAT

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoa vähennettynä vuosittain tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumisilla. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa ja oikaistaan kuvastamaan mahdollisia taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia.

Yhtiössä noudatetaan seuraavia poistoaikoja:

Koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta

Muista aineellisista hyödykkeistä ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiö-osakkeet sekä muut osakkeet on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana käypään arvoon.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusvarat arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa

perusteltu näyttö, että yhtiö ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin.

ULKOMAANRAHANMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahanmääräiset erät kirjataan euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä avoimena olevat ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat sekä johdannaisinstrumentit on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahanmääräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen ja saamisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Valuuttamääräisten liiketapahtumien kurssiriskien suojausessa käytettävistä johdannaissopimuksista syntyneet kurssierot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen ja saamisten kurssiriskien suojausessa käytettävistä johdannaissopimuksista syntyneet kurssierot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kun suojataan taseen ulkopuolisia erä, johdannaissopimusten kurssierot kirjataan taseeseen ja tulosvaikutus kohdistetaan samalle tilikaudelle kuin suojattavasta transaktiosta kirjataan valuuttakurssiero.

AVUSTUKSET

Valtiolta tai muilta tahoilta saadut avustukset kirjataan tilikauden tulokseen liiketoiminnan muihin tuottoihin niillä tilikausilla, joilla avustuksia vastaavat kulut ovat syntyneet. Aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan hyödykkeiden hankintamenoa pienennykseksi.

TULOVEROT

Tilinpäätökseen sisältyvät yhtiön tilikauden tuloksen mukaan suoriteperusteisesti lasketut tilikauden verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuun tulleet tai palautetut verot. Yhtiö ei ole käsitellyt laskennallisia veroja tilinpäätöksessään.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakolliset varaukset ovat vastaisia menoja, joiden suorittamiseen emoyhtiö on sitoutunut ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa, tai vastaisia menetyksiä, joiden toteutumista on pidettävä ilmeisenä.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Mahdolliset lisäeläketurvat on vakuutettu. Yhtiöllä ei ole kattamatonta eläkevastuuta.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot on kirjattu tilikauden kuluksi lukuun ottamatta niihin mahdollisesti liittyviä käyttöomaisuushankintoja. Tuotekehitysmenoja aktivoidaan kirjanpitolain sekä kauppa- ja teollisuusministeriön kehittämismenojen aktivoinneista antamien säädösten edellytysten täytyessä.

2. Liikevaihto

LIKEVAIHTO TUOTEALUEITTAIN

Milj. EUR	2012	2011
Siviilituotteet	2,6	3,0
Yhteensä	2,6	3,0

LIKEVAIHTO TULOUTUSTAVOITTAIN

Milj. EUR	2012	2011
Toimitusperusteinen liikevaihto	2,6	3,0
Yhteensä	2,6	3,0

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. EUR	2012	2011
Palveluiden myynti	0,0	0,0
Muut liiketoiminnan tuotot	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Milj. EUR	2012	2011
Vuokrakulut	0,1	0,2
Asiantuntijapalvelut	0,3	0,1
Matkakulut	0,2	0,3
ICT ja toimistokulut	0,0	0,1
Julkiset maksut ja luvat	0,0	0,0
Myyntin ja markkinoinnin kulut	0,7	1,2
Muut liiketoiminnan kulut	3,0	0,2
Yhteensä	4,3	2,1

4. Henkilöstökulut

Milj. EUR	2012	2011
Hallituksen, neuvottelukunnan ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	0,7	0,7
Muut palkat ja palkkiot	1,3	2,8
Eläkekulut ja -vakuutusmaksut	0,6	0,5
Muut henkilösivukulut	0,1	0,1
Yhteensä	2,7	4,1

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

	2012	2011
Toimihenkilöt	16	14
Yhteensä	16	14

5. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

Milj. EUR	2012	2011
Osinkotuotot, konserni	11,0	10,3
Muut korko- ja rahoitustuotot, konserni	0,0	0,0
Korkokulut, konserni	-10,2	-7,0
Muut korko- ja rahoituskulut	0,0	0,0
Yhteensä	0,8	3,4

6. Satunnaiset erät

Milj. EUR	2012	2011
Konserniavustukset	28,8	10,5
Yhteensä	28,8	10,5

7. Tuloverot

Milj. EUR	2012	2011
Tuloverot satunnaisista eristä	7,1	2,7
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-3,6	-2,6
Yhteensä	3,5	0,2

8. Sijoitukset

OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ

Milj. EUR	2012	2011
1.1.	271,9	205,3
Lisäykset	0,0	66,5
Vähennykset	-0,1	0,0
Hankintameno 31.12.	271,8	271,9

OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj. EUR	2012	2011
1.1.	188,5	0,0
Lisäykset	0,0	188,5
Hankintameno 31.12.	188,5	188,5

Patria Oyj osti Patria Aviation Oy:n, Millog Oy:n ja Nammo AS:n osakkeet Patria Finance Oyj:ltä 7.3.2011.

9. Saamiset ja velat

LYHYTAIKAISET SAAMISET KONSERNIYHTIÖILTÄ

Milj. EUR	2012	2011
Myyntisaamiset	2,8	2,8
Siirtosaamiset	29,1	26,7
Muut saamiset	0,0	0,2
Yhteensä	31,9	29,7

SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT

Milj. EUR	2012	2011
Verot	0,0	0,3
Muut	0,2	0,0
Yhteensä	0,2	0,3

LYHYTAIKAISET VELAT KONSERNIYRITYKSILLE

Milj. EUR	2012	2011
Ostovelat	3,0	0,4
Siirtovelat	9,5	22,9
Muut velat	250,1	251,9
Yhteensä	262,6	275,2

10. Oma pääoma

Milj. EUR	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	38,0	38,0
Osakepääoma 31.12.	38,0	38,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	164,1	164,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	164,1	164,1
Kertyneet voittovarot 1.1.	10,5	-0,2
Osingonjako	-10,3	0,0
Kertyneet voittovarot 31.12.	0,2	-0,2
Tilikauden tulos	21,8	10,6
Oma pääoma 31.12.	224,0	212,6

LASKELMA JAKOKELPOISISTA VAROISTA

Milj. EUR	2012	2011
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	164,1	164,1
Tilikauden tulos	21,8	10,6
Kertyneet voittovarot 31.12.	0,2	-0,2
Jakokelpoiset varat	186,0	174,5

11. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Milj. EUR	2012	2011
Konserniyritysten puolesta annetut takaukset	80,9	150,7
Omasta puolesta annetut takaukset	0,9	0,9
Yhteensä	81,8	151,6

LEASINGVASTUUT

Milj. EUR	2012	2011
Seuraavan vuoden osalta	0,1	0,0
1-5 vuotta	0,1	0,0
Yhteensä	0,1	0,1

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2012 on 186 021 260,91 euroa, josta tilikauden voitto on 21 754 995,67 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävistä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 0,50 euroa kutakin osaketta kohden, joten osingonjaon yhteismääräksi ehdotetaan 19 012 424,00 euroa. Jäljelle jäävät 167 008 836,91 euroa jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Helsinki, 21. maaliskuuta 2013

Christer Granskog
puheenjohtaja

Kirsi Komi
varapuheenjohtaja

Arto Honkaniemi

Peter Härtle

Jussi Itävuori

Kari Rimpi

Heikki Allonen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsinki, 21. maaliskuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Harri Pärssinen
KHT

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Patriassa riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat riskeihin liittyvää koordinoitua konsernin toiminnan ohjausta ja valvontaa. Tavoitteena on riittävässä määrin varmistua strategiaan, toimintaan, raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen liittyvien tavoitteiden saavuttamisesta.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat tärkeä osa johtamisjärjestelmää. Niiden avulla johto voi hallita tehokkaasti epävarmuuteen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia sekä edistää omistaja-arvon muodostumista, säilymistä ja kehittämistä. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta auttavat varmistamaan, että toiminnalle ja kannattavuudelle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa eikä resursseihin kohdistu menetyksiä. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta auttavat myös varmistamaan raportoinnin asianmukaisuuden, toiminnan lain- ja vaatimustenmukaisuuden sekä välttämään Patrian maineen vahingoittumista.

Patrialla on hallituksen hyväksymä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan politiikka, jossa määritellään riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehtävät, tavoitteet, osa-alueet sekä vastuut ja valtuudet.

Pääasiallinen vastuu riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta on liiketoimintayksiköillä sekä tukitoiminnoilla, jotka toteuttavat jokapäiväistä valvontaa ja riskienhallintaa pääasiallisina keinoina vakiinnutetut prosessit sekä projektien hallintaan sisältyvät kontrollit. Patrian tukitoiminnot antavat riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevaa ohjeistusta sekä toteuttavat seuranta eri tasoilla. Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja, turvallisuus- ja laatu-auditijat sekä asiakkaat seuraavat ja arvioivat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehokkuutta.

Hallitus valvoo ja ohjaa ylimpänä tahona riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa; hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehokkuutta. Toimitusjohtaja vastaa konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan asian-

mukaisesta toiminnasta ja seurannasta. Patriassa toimii riskienhallinnan ohjausryhmä, joka tukee konsernin ja liiketoimintojen johtoa riskienhallintaprosessin suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin ja rahoitusriskeihin, joita voivat aiheuttaa ulkoiset olosuhteet ja tapahtumat sekä oma toiminta. Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallintatoimenpiteiden suunnittelu ja seuranta ovat osa strategia- ja vuosisuunnitteluprosessia sekä liiketoimintojen ja tukitoimintojen päivittäistä toimintaa.

Patrian liiketoiminnan luonteesta seuraa, että yksittäiset myyntisopimukset voivat olla suuria suhteessa konsernin vuotuisen liikevaihtoon. Ne voivat sisältää tuotekehitystä, laajaa alihankintaa ja yhteistyötä muiden osapuolten kanssa sekä johtaa usean vuoden aikana tapahtuviin toimituksiin. Lisäksi toimitussisältö ja yhteistyökumppanien kanssa toteutettavan teollisen yhteistyön muoto voivat olla monimutkaisia. Tällaisiin sopimuksiin ja hankkeisiin liittyvät riskit ja epävarmuudet ovat tyypillisesti moninaisia ja merkittäviä, mikä edellyttää huolellista arviointia ja hallintaa.

Patrian liiketoiminnat ja tukitoiminnot raportoivat merkittävimmät riskinsä ja niiden hallintatoimenpiteet konsernijohdolle kaksi kertaa vuodessa. Uudet merkittävät riskit raportoidaan konsernijohdolle viipymättä, kun ne on tunnistettu. Konsernin merkittävimmät riskit ja niiden hallintatoimenpiteet raportoidaan Patrian hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle.

Patrialla on voimassa asianmukainen vakuutusturva, jonka määrittämisessä, järjestämisessä ja hallinnoinnissa avustaa toimialallaan merkittävä vakuutusmeklariyhteisö.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Sovellettavat säännökset

Patria-konsernin hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia ja muuta konsernin toimintaan vaikuttavaa lainsäädäntöä. Lisäksi noudatetaan muita valtioenemmistöisiin yhtiöihin soveltuvia hyvää hallinnointitapaa koskevia ohjeita ja suosituksia. Patria-konsernin osakkeenomistajat eli Suomen valtio ja European Aeronautic Defence and Space Company EADS N.V. ovat tehneet lisäksi osakassopimuksen, joka sisältää konsernin hallintoon vaikuttavia määräyksiä.

Konsernin rakenne ja hallintajärjestelmä

Organisaatio jakaantuu toiminnallisesti liiketoimintoihin. Jako liiketoimintoihin ei vastaa täysin konsernin juridista rakennetta. Patria-konsernin juridisen pääosan muodostavat emoyhtiö Patria Oyj ja sen omistamat tytäryhtiöt. Kokonaan omistettujen tytäryhtiöiden lisäksi Patria-konserni omistaa Millog Oy:stä 55 prosenttia ja Nammo As:stä 50 prosenttia tasaosuuksin Norjan valtion kanssa. Konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat Patria Oyj:n lakisääteiset toimielimet eli yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Konsernin operatiivista toimintaa ohjaa toimitusjohtajan apuna konsernin johtokunta. Liiketoiminnoilla on tämän lisäksi omat johtoryhmänsä. Muiden kokonaan omistettujen konserniyhtiöiden kuin emoyhtiön lakisääteiset hallitukset hoitavat ainoastaan lainsäädännöstä johtuvat vähimmäistehtävät. Patria Oyj:n neuvottelukunta on yhtiön hallitukselle neuvoa-antava toimielin, jolla ei ole lakisääteisiä tehtäviä.

Neuvottelukunta

Yhtiöjärjestyksen mukaan Patria Oyj:ssä on yhtiökokouksen asettama neuvottelukunta. Patria Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen tulee kuulla neuvottelukuntaa asioissa, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista, laajentamista tai yhtiön organisaation olennaista muuttamista, tai joilla muutoin on suuri merkitys yhtiön toimialalle kotimaassa tai kansainvälisesti. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään kymmenen muuta jäsentä. Tilikaudella neuvottelukuntaan kuului yhteensä 11 jäsentä. Neuvottelukunta on kokoontunut pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2012 emoyhtiön neuvottelukunnalla oli neljä kokousta. Neuvottelukunnan jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin keskimäärin 91 prosenttisesti.

Hallituksen kokoonpano ja valintamenettely

Patria Oyj:n hallitukseen kuuluu voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja vähintään kolme ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Tilikauden aikana hallitukseen on kuullut kuusi jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan niin, että toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus kokoontuu normaalisti vähintään kahdeksan kertaa vuodessa. Vuonna 2012 emoyhtiön hallituksella oli yksitoista kokousta. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin keskimäärin 98 prosenttisesti.

Hallituksen päätehtävät ja työnjako

Hallitus vastaa Patria-konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lainsäädännön, yhtiöjärjestyksen sekä yhtiökokouksen mahdollisesti antamien ohjeiden mukaisesti. Lakisääteisten tehtävien lisäksi hallituksen päätehtävänä on konsernin strategisista linjauksista päättäminen sekä konsernin eri liiketoimintojen valvonta ja ohjaaminen sen varmistamiseksi, että konserni toimii sen toimintaan vaikuttavia säädöksiä noudattaen ja liiketaloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tuottaa lisäarvoa omistajilleen. Niin ikään hallitus päättää konsernin keskeisistä toimintaperiaatteista sekä hyväksyy vuosittain konsernin taloudelliset ja operatiiviset tavoitteet sekä tilinpäätöksen ja tarvittaessa osavuositarkastukset. Hallitus myös päättää merkittävistä investoinneista ja vahvistaa konsernin eettiset arvot ja toimintatavat sekä seuraa niiden toteutumista. Lisäksi hallitus vahvistaa konsernin pääpiirteisen organisaatio- ja toimintarakenteen sekä määrittelee yhtiön osinkopolitiikan. Hallitus on nimittänyt sitä avustamaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarkastusvaliokunnan. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluu kolme jäsentä. Se valmistelee konsernin ja sen johdon palkkausrakenteita sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä, samoin kuin hyväksyy tärkeimmät johtajanimitykset. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu niin ikään kolme jäsentä, ja se seuraa sekä valvoo muun ohessa konsernin sisäisen valvonnan toteutumista, riskienhallintaa sekä taloudellista raportointia ja tilinpäätöksen laadintaa. Muilta osin hallituksen keskuudessa ei ole sovittu erityisestä työnjaosta.

Yhtiön toimitusjohtaja ja konsernin johto

Patria Oyj:n toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön ja Patria-konsernin liiketoimintaa sekä hallintoa osakeyhtiölain säännösten

sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan apuna konsernin johtamisessa toimii konsernin johtokunta, joka kokoontuu kuukausittain. Tämän lisäksi konsernin johto kokoontuu myös muissa, johtamisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi katsotuissa kokoonpanoissa.

Palkitseminen

Johdon palkitsemisjärjestelmää koskevat tiedot ovat saatavilla yhtiön tilinpäätöksen liitetiedoista kohdasta 7.

Valvontajärjestelmä

Osakeyhtiölain mukaisesti hallituksen on huolehdittava siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtajan on vuorostaan huolehdittava siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Konsernin johto vastaa siitä, että konsernin jokapäiväisessä toiminnassa noudatetaan soveltuvaa lainsäädäntöä ja yhtiön hallituksen päätöksiä ja että konsernin riskienhallinta on järjestetty asianmukaisella tavalla. Konsernin jakaantuminen liiketoimintoihin tehostaa ja selkeyttää johtamista sekä parantaa tehokkaan valvonnan järjestämistä. Konsernin taloudellista valvontaa varten on olemassa operatiivinen raportointijärjestelmä, jonka mukaisesti tuotetaan kuukausittain monipuolista tietoa konsernin taloudellisesta tilasta ja sen kehittymisestä. Investointeja koskeva päätöksentekojärjestys on konsernissa selkeästi määriteltä. Yhtiön tilintarkastajat raportoivat tarkastushavainnoistaan asianomaisille liiketoiminnoille ja konsernin taloushallintoon sekä myös hallitukselle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle vähintään kerran vuodessa. Tilintarkastajat antavat myös yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen.